

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepalaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 262.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Utarn., 7 d. Lapkričio (Nov.), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

TURKAI NACIONALISTAI PAĖMĖ KONSTANTINOPOLĮ

Talkininkų Kareiviai Šaudė į Demonstruojančius Turkus

KEMAL PAŠA REIKALAUJA, KAD TALKININKŲ KAREIVIAI PASITRAUKTŲ IŠ KONSTANTINOPOLIO.

Talkininkų taryba atsisako ištraukti savo kareivius iš Konstantinopolio.

Konstantinopolis.— Turkai nacionalistai (kemalistai) paėmė Konstantinopolį savo rankas. Nauju Konstantinopolio gubernatorium paskyrė Rafet'ą Pašą. Angoros (turkų nacionalistų) valdžios atstovas Hemid'as Bey'us įsakė talkininkų kariuomenei pasitraukti iš Konstantinopolio.

Tuo pačiu žygiu kareiviai turkų nacionalistų traukia į Čanako apylinkes, kurias dabar laiko užėmę anglai. Turkai nacionalistai veržiasi ir į kitas vietas, kurias talkininkai vadina neutralėmis.

Kada turkai nacionalistai paskelbė savo valdžią Konstantinopolyje, tai prasidėjo didelės, smarkios demonstracijos tų, kurie pritaria nacionalistams. Talkininkų oficialiam pasirodė, kad demonstracijos gali pasidaryti per daug pavojingos; ir jie įsakė kareiviams šaudyti demonstrantus. Įsakymą, veikiausia, davė anglų oficialiai. Keli turkai nušauti ir keli sužeisti.

Konstantinopolį valdo Angoros Seimas.

Vyriausia valdžia Konstantinopolyje, kaip ir visoj Turkijoje, dabar yra Didysis Nacionalistų Seimas Angoroj.

Turkai nacionalistai paskelbė, kad tampa panaikinta Turkijoje monarchija, sul-tono valdžia. Sultonas Mahometas VI lieka tik dvasinis galva mahometonų tikybos.

Demonstracijose Konstantinopolyje minios sveikino Mustafą Kemalį Pašą, kai no Turkijos prezidentą, ir šaukė: "Šalin monarchiją! Tegyvuoja respublika!"

Talkininkai nepasitrauks iš Konstantinopolio.

Nepaprasta Talkininkų Taryba Konstantinopolyje griežtai atsisakiusi ištraukti talkininkų kariuomenę iš Konstantinopolio. Galimas daiktas, kad Prancūzija mielu noru sutiktų atsiimti savo kareivius iš Konstantinopolio. Juk svarbiausias Paryž. laikraščiai reikalauja, kad Pranc. valdžia ištrauktų savo kareivius iš visos Turkijos. Matyt, Anglija niekaip nesutinka visiškai atiduoti Konstantinopolį ir rankas turkam nacionalistam. Tai prancūzai tik žodžiais stoji už palaikymą talkininkų kareivių Konstantinopolyje, tik dėl formos. Gal būt, Prancūzija laikinai palieka Konstantinopolį savo kareivius ne iš pritarimo anglam, bet dėl pasipriešinimo jiem, kad anglai negalėtų vieni ten daryti savo tvarką.

KOMUNISTAS MARTY TREČIĄ SYK IŠRINKTAS Į PARYŽIAUS VALDYBĄ

Paryžius.— Rinkimuose į miesto tarybą komunistas Andre Marty gavo 1,073 balsus; jo oponentas republikonas gavo 803 b. Tai jau trečią sykį Marty išrinktas. Du sykiu miesto vyriausybė atmetė jo išrinkimą; žada ir dabar, trečią sykį, atmes-ti.

Marty jau sėdėjo kalėjime, kada jis buvo renkamas pirmą sykį; ir dabar tebe-

sėdi kalėjime. Jis, mat, nusikaltė Prancūzų valdžiai, kaipo maištininkas. Jis bu-balsus; jo oponentas republikonas gavo 803 b. Tai jau trečią sykį Marty išrinktas. Du sykiu miesto vyriausybė atmetė jo išrinkimą; žada ir dabar, trečią sykį, atmes-ti.

PASMERKĖ MIRTIN 11 SMUGELNIKŲ RUSIJOJ

Jie buvo direktoriai audimo pramonės.

Maskva.— Mirtin pasmerkta 11 direktorių audimo pramonės. Ta stambi pramonė yra valstybės įstai-ga. Teismas atrado, kad direktoriai ne tik nelemtai

vedė audimo pramonę, bet dar smugelį varė; valstybės dirbtuvių produktus slapta pardavinėjo pigiau, negu le-šuoja juos pagaminti. Tuo būdu, jie padarė Sovietų valstybei nuostolius daugiau, kaip milijoną dolerių. Teismas tęsėsi ištisą sa-vaite ir nusprendė kaltininkus sušaudyti.

NOMINACIJOS Į ANGLIJOS PARLAMENTĄ

Londonas.— Į Anglijos parlamentą nominuota 1,426 kandidatai: 474 konservatai (nepažangūs); 414 Darbo Partijos kandidatai; 336 nepriklausomi liberalai; 182 nacionalistai liberalai, ir 20 įvairių kitų. Toj dvidešimtyj, matyt, yra ir komunistų kandidatai. Tarp kandidatų yra ir 32 moterys.

PADAUGEJO DARBU.

Washingtonas.— Per paskutinį mėnesį pasidaugino darbo ir sumažėjo bedarbių skaičius 355 svarbiausiose pramonės centruose. Iš visų pramonių pasmuko žemyn tik tabako ir gėrinių gaminimas. Tokį raportą davė Jungtinių Valstijų darbo ministeris (sekretorius).

Hallienė Būsianti Teisiama, Kaip Nūždytoja Kunigo ir Zakristijonienės

New Brunswick, N. J.— Už dienos, kitos būsianti apkaltinta žmogžudystėje Hallienė, našlė kunigo Hall'o, kuris rugsėjo 14 naktį buvo nužudytas draugė su savo mylėtine Millsiene, zakristijonienė.— Hallienė ginasi nuo pat mažens niekad nebuvusi De Russy's aikštėje, ties Easton Avenue, kur įvyko tragedija. Bet atsirado trys žmonės, kurie liudija priešingai. Jie matė, kaip Hallienė automobilį važinėdavo į tą vietą. Padėjėjas generalio valstijos prokuroro, Wilbur Mott turi liudininkų, kad jiniai žinoja apie meiliškus santykius tarp kunigo Hall'o ir Millsienės. Kunigas ir Millsienė slapta atėidavo čia: pasimy-

letė. Hallienė sėdėdavo jų pėdas ir šnipinėdavo. Jane Gibsonienė, ukpininkė, gyvenanti ties De Russy's aikšte, vis tvirtina, kad laike tragedijos toj vietoj tikrai buvo Hallienė. Gibsonienė, tačiau, sako, kad ne Hallienė nužudė kunigą ir jo meilužę, bet koks tai didelis, apsiavėlusiais plaukais vyras. Hallienė norėjusi sulaukyti tą vyrą, kada jis užsimuotų šauti Hallą. Ir vis tik Hallienė būsianti į teismą patraukta, kaip pirmojo laipsnio žmogžudė. Mat, pagal įstatymus, žmogžudys ne tik tas, kuris nužudo žmogų, bet ir tas, kuris būna žmogžudžių kompanijoj laike nužudymo.

KETVIRTAS KOMIN-TERNO KONGRESAS

Petrogradas.— Užvakar čia atsidarė Ketvirtas Kongresas Komunistų Internacjonalo. Įvedamasis prakalbas pasakė Zinovjevas ir Klara Cetkina. Zinovjevas, be ko kita, priminė, kaip komunistai persekiojami "laisvoj" Amerikoj. Klara Cetkina pabrėžė, kad neįvengiamas yra laimėjimas tarptautinės proletarinės revoliucijos. Iš Petrogrado Ketvirtas Kongresas persikėlė į Maskvą ir nuo lapkričio 7 d. jau Maskvoj varo savo darbą tolyn.

Puodžiai Laimi Streiką

East Liverpool, O.— Puodų darbininkai pradeda laimėti streiką, kurį rugsėjo 17 d. paskelbė Visos Šalies Puodų Darbininkų Brolija. Streikas pailėję 17,000 puodų darbininkų.

Laikė paskutinės bedarbės puodžiam buvo numušta mokesnis 20 nuosimčių. Pradedant darbam geriau eiti, Puodžių Brolija pareikalavo, kad darbdaviai mokėtų 20 nuosimčių daugiau, tai yra, kad gražintų seną mokesnį. Kuomet darbdaviai atmetė darbininkų reikalavimą, Puodžių Brolija paskelbė visuotiną savo streiką.

Septynios puodų kompanijos New Jersey, Pensylvanijoje, West Virginijoje, Ohio ir Californijoje jau patenkino darbininkų reikalavimus; ir jie ten jau grįžo dirbt.

ŽINIŲ - ŽINELĖS

Chicago, Ill.— Lenkė Klimekienė nunuodijo keturis savo vyrus, vieną po kitam. Ji areštuota.— Apsivedavo, gerai apdrusdavo (išsiūrinavo), palengva nuosimčių, ir paskui gaudavo diktoką sumą pinigų iš apdrusdos kompanijos.

Chicago.— J. C. Quezedo, ispanas mokytojas, sudegino B. Holmijutę. Ją jis mylėjo; bet jiniai jo nepaisė. Iš keršto ir pavydo jis padegė Holmijutės kambarį, kur jiniai miegojo ir sudegė. Quezedo areštuotas.

Buffalo, N. Y.— J. F. Malone, būdamas miesto komisiorium, nusuko miestui 150 tūkstančių dolerių. Dabar teismas jam už tai davė pusketvirtų metų kalėjimo. Na, o bedarbis koks alkanas darbininkas baudžiamas 10 ir 20 metų kalėjimo už pavogimą duonos kepaliuko arba obuolio.

KASYKLOJ UŽGRIUVO 90 ANGLIAKASIŲ PENNSYLVANIJOJ

Užgriuti yra blogoj padėtyj Spangler, Pa.— Per eksploziją Reilly kasykloj užgriuvo 90 iki 95 mainierių. Kasyklos superintendentas Flanagan sako, jie yra "ga-

na blogoj padėtyj". Užgriuvo visi keliai, kuriais galėtų išeiti ir viršų. Dešimta pastangos išgelbėti užgriutus mainierius.— Didiuziuma jų yra vedę žmonės.

POLICIJA, UGNIAGESIAI IR PILIECIAI GROBIA KOMPANIJŲ ANGLIJ

Kompanijos, mat, nepardavinė anglij vietinėm mokyklom ir bažnyčiom.

Scranton, Pa.— Olyphant miestelio policijantai, ugnagesiai ir pilieciai minia užpuolė Hudson ir Temple anglij kompanijų sandėlius ir pagrobė keturis vagonus anglij.

Tos kompanijos buvo atsisakiusios pardavinėti anglij vietinėm mokyklom ir bažnyčiom. Iš tos priežasties 3,000 vaikūčių negalėjo per dvi paskutines savaites lankyti mokyklas. Persalta buvo mokintis. Olyphant miestelio vyriausybė kreipėsi į Pensylvanijos švietimo ministeriją (departamentą), kreipėsi į valstijos Kūro Komisiją, kreipėsi, pagaliau, į visos šalies Kūro Komisiją, ir vis be jokių sekmių. Tat miestelis nusprendė pat pasimti anglij, kurios sandėliuose tu kompanijų buvo priversta gyva galybė. Taip ir padarė pereito sekmadienio ryte.

Miestelio policija, pilnai apsiginklavusi, lydėjo piliecius į sandėlius. Jiniai buvo pasirusęsi atmušti kompanijų sargybinius, jeigu jie bandytų pasipriešinti. Jie gelis mūsų draugų yra galiai įsitraukę į bendrą kūrybinį darbą, užtat truksta jiems laiko ir noro dalyvauti lietuvių darbe. Nežūrinį to, rugpjūčio 13 d. buvo sušauktas lietuvių komunistų ir bėpartvių susirinkimas. Norint pasikalbėjimas buvo suvėlintas ir daugelis draugų nežinojo apie jį, vienol susirinko ne visai mažas būrelis, kaip komunistų, taip ir bėpartvių. Dienotvarkėj buvo šie klausimai: 1) Biuro apykykita — d. Darbavičaitė; 2) pranešimas apie dabartinę padėtį Lietuvoj — d. Juskaitis; 3) organizacijoj klausimas; 4) bėgamieji reikalai. Daugelis draugų buvo tu nuomonės, kad darbas tarp lietuvių neto galimas ir net reikalingas, kadangi čia Minske, lietuvių masių nėra. Jei yra atskiri draugai, tai tie įsilieję į bendrą organizaciją. Vienol pasirodė draugų ir su priešinga nuomone, ir po ginčo tapo perrinktas biuras. Naujam biurui pavesta rasti galimybes, kad greičiausia organizavus laikraščius ir šni literatūros išsiirašinėjimas pravesti darbininkams, besikankantiems buočių kalėjimuose, auku rinkima. Esu tikras, kad naujasis biuras su pagalbe visų draugų dėš visas pastangas, kaip galimius mūsų bendrą proletarinį komunistinį darbą.

TARPTAUTINIS BIZNIERIŲ TEISMAS

SUSIDARYS IŠ 28 ŠALIŲ ATSTOVŲ.

Riš nesusipratimus tarp įvairių šalių pramoninkų ir prekėjų.

Washingtonas.— Tarptautinis Prekybos Rūmas įkuria Tarptautinį Teismą Rūši Ginčam Tarp Įvairių Šalių Biznierių. Teismas susidarys iš atstovų nuo Prekybos Rūmų, esančių 28-se šalyse. Tame tarptautiniame biznio teisme turės savo atstovus šios šalys: Jungtinės Valstijos, Argentina, Austrija, Belgija, Bulgarija, Costa Rica, Čekoslovakija, Danija, Estija, Prancūzija, Anglija, Graikija, Guatemala, Haiti, Indochina, Italija, Japonija, Latvija, Lenkija, Portugalija, Ispanija, Sudanas, Švedija, Šveicarija, Pietų Afrikos valstijos ir Jugoslavija.

Lietuvos čia, kaip matome, nėra.

LIETUVOS ŽINIOS

Minske. Minske darbo tarp lietuvių iki šiam laikui nebuvo. Laikraščiai, kurie buvo gauti, gulėdavo kieno-nors spintoj. Didelė laimė buvo, jei kas-nors susimylėjęs paimdavo skaityt. Nors lietuvių komunistų ir būtų galima priskaityti iki kelių dešimčių, bet iki šiam laikui ne visi užsiregistravę. Dau-

Daugelis draugų buvo tu nuomonės, kad darbas tarp lietuvių neto galimas ir net reikalingas, kadangi čia Minske, lietuvių masių nėra. Jei yra atskiri draugai, tai tie įsilieję į bendrą organizaciją. Vienol pasirodė draugų ir su priešinga nuomone, ir po ginčo tapo perrinktas biuras. Naujam biurui pavesta rasti galimybes, kad greičiausia organizavus laikraščius ir šni literatūros išsiirašinėjimas pravesti darbininkams, besikankantiems buočių kalėjimuose, auku rinkima. Esu tikras, kad naujasis biuras su pagalbe visų draugų dėš visas pastangas, kaip galimius mūsų bendrą proletarinį komunistinį darbą.

Lietuvos čia, kaip matome, nėra.

LIETUVOS ŽINIOS

Minske. Minske darbo tarp lietuvių iki šiam laikui nebuvo. Laikraščiai, kurie buvo gauti, gulėdavo kieno-nors spintoj. Didelė laimė buvo, jei kas-nors susimylėjęs paimdavo skaityt. Nors lietuvių komunistų ir būtų galima priskaityti iki kelių dešimčių, bet iki šiam laikui ne visi užsiregistravę. Dau-

PONIOS DAŽO SŪNĖS PARYŽIUI.

Paryžius.— Ponios ir pūnelės dažo savo sūnės tokiomis spalvomis, kad tiktu prie jų drabužių.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 2872.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Šiuo mėnesiui — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

PROLETARŲ TĖVYNĖ

„Proletariatas neturi savo tėvynės“ — rašė Marks ir Engelsas 1848 metais savo „Komunistų Manifeste“. Jis turi jau savo tėvynę dabar. Jam prigulį šešėlyje pasaulio dalis — Rusijos Sovietų Respublika.

Vargingai dar gyvena proletariato tėvynė. Nema dar skurdė ir vargo teks pakelti Rusijos darbo žmonių. Bet švedams penkmetinė sukaktuvės Sovietų valstybės gyvenimo, mes proletariatu išdidumu galime išskirti: ant Rusijos žemės, nuo Baltųjų iki Juodųjų Mūrų, nuo Finų užtakos iki Ramaus Vandenyne, nebėra vieno svetimšalio priesio! Titano pajėgų reikėjo Rusijos darbo žmonėms, kad revoliucinį sentimentą pavers revoliuciniu kėnu, apčiuopiamu ir kietu, kaip plienas. Švyzdant Francūzų revoliucijos Rusijos proletarinė revoliucija palikė toli užpakaly. Jos gyvavimas užtikrintas, jos stiprinimas — mūsų visų užduotis.

Sulyginkime Rusijos proletarinę diktatūrą ir tą, ką davė, su mizeriom pasekmėm mensevistinio viešpatavimo Vokietijoje, Austrijoje ir Lenkijoje. Sovietinė Rusija virto stambiu faktorium tarptautinėje politikoje. Jos darbininkams ir valstiečiams užtikrinta šviesi ateitis. O trys viršū suminėtos šalys, kuriose 1918 metų pabaigoje valstybės viras teko vesti mensevikiams, virto parazitiniu imperializmu įrankiu. Proletarinė diktatūra kietumą pateisina jos pasekmės. Mensevistinė demokratija virto taurais imperializmo siurbėlėmis. Kas nesupranta prasmės tos didžios pamokos, tas neatskiria ugnies nuo vandens. Apsisarvoję marksizmo mokslu, komunistai prašnykė kelią istorijos progresui. Tik prieš komunistinę revoliuciją, kaip kadais išsitarė Marksas, treba parazitų pasaulis, tik su tos revoliucijos išdavais esiskaito laukinė imperializmo pasaulis, o ne su mensevistiniais nyktukais, kurių frazeologijos kalnas tik nušę tapajęgia pagimdyti.

Penktieji metai sovietinio režimo sukėlė buržuazijos ili, jog darbininkų diktatūra suminkštės, jog po visai liei nusileidimų ekonomikoje prasidės nusileidimai politikoje. Bet to neįvyko. Jokių politinių nusileidimų Sovietų valdžia nepadarė nei liberalams, nei taip vadinamiems socialistams. Jų svajones apie „demokratią“ vėjais paleido griežtas nusistatymas Sovietų valdžios. Byla prie šio „socialistus revoliucionierius“ parodė isam pasaulini, jog jokios laisvės smulkburžuaziniams socialistams Rusijoje nebus. Stambiai afsiriko visi revoliucijos ugnagesiai, tikėdamies suirutės komunistų illes. Bet jos jie nematys, kaip nematys savo ausų, eigu kur kilo suirutė, tai ji kilo pačios buržuazijos eise. Kerenskiai ir Miliukovai, Bachmetjevai ir Cernovišandien išrodo daug daugiau sudemoralizuoti, nei kada nors pirmiau.

Dalis buvusių kontr-revoliucionierių pamatė, jog olijnas prieš revoliucinį lūta nieko negelbės. Tai taip radinamoji „smenovechovų“ sriovė. „Smenovechovai“ savo pritarimu Sovietų Rusijai ir savo kova prieš sultuosius įvarė pusėtina kyli kontr-revoliucionierių frontan. Gi antra puse vertus, revoliucija žymiai sustiprino galutinas suklirimas rusų pravoslavų bažnyčios, kuri per amžius buvo didžiausiu reakcijos ramsčiu. Komunistai nieko bendro neturi nei su jokia religija. Jie neremia nei naujai įsisteigusios „gyvosios bažnyčios“. Tačiau, vidujinė revoliucija tokią stambią oranzaciją, kaip bažnyčia, revoliucija, parovusi šaknis bažnyčinei vyresnybei, yra labai svarbus atsitikimas, kuris nebūtų įvykęs, jeigu ne spalio revoliucija.

Sovietų valdžia nei nemano nuimti apynasrį nuo avosios buržuazijos. O svetimoji buržuazija galėjo aišiai persitinkinti, jog jai nepasiseks paversti Rusiją tolia kolonija, kokia tapo nors ir Austrija. Nei Genuoj, nei Haagoj Rusija neparsidavė tarptautiniams bankieriams. Už tai jie baudžia Rusiją finansiniu boikotu, ugnioda jai paskolas.

Žinoma, tai be galo trukdo Rusijos ekonominę atatymą, bet Rusijai nebe naujiena verties savom išgamin. Manoma, kad jeigu atsistatymo procesas eis tokiu mpu, kokiuo jisai eina, tai 1925 metais Rusijos ūkis eis į normalę vagą.

Rusijos revoliucija uždavė pirmą smūgį tarptautiam imperializmui. Bet galutinas laimėjimas spalio volucijos idealy įvyks tuomet, kuomet aktyviai nabus ptautinis proletariatas.

Tai kaip dalykai išrodo tarptautiniam fronte? Vo-

RUSIJOS REVOLIUCIJOS REIKŠMĖ PASAULIO UNIJINIAM JUDĖJIMUI

William Z. Foster.

Rusijos revoliucija ir perbudavojimas visuomenės proletariniais pagrindais, apart didelės inspiratyvės jėgos, padarė aiškia, kaip diena, dar ir unijų frakcija.

Pirm Rusų revoliucijos šis dideliai svarbus dalykas, ypatingai svarbus organizavimui naujos visuomenės, buvo vien samprotavimo dalykas. Bet tas didelis įvykis (Rusijos revoliucija) išvilko tai iš filosofijos srities į aiškia žinyste. Prieš revoliucines dienes labiausia susipratę tie įtūjstai, sindikalistai, tikėjo, kad visuomenės perorganizavimas yra paprastas dalykas, ir kad jū unijos be valstybės pagalbos gali paimti industrija savo kontrolė, varyti gamybą ir abelną socialį progresą. Bet Rusijos revoliucija parodė nepaatingumą šio samprotavimo. Gamyba pasirodė labai paini ir jos eiga daug sunkesnė negu buvo manyta. Didžiamame Rusijos perversme darbininkų unijos neįėgė tvarkyti industrijos ir turėjo šauktis pagalbon buržuazinius techninius ekspertus. Tai yra nemalonus faktas, bet tai faktas, su kuriuom realistiniai revoliucionieriai turi skaitytis. Ne vien unijos neįėgė pačios vienos operuoti industrija, bet ir visas sindikalistinis samportavimas apie grynai industrinį visuomenės mechanizmą negalimi. Verčiami sąlygų, kurių negalima išvengti, darbininkai turėjo, nežiūrint ar tai jiems patinka ar ne, sutverti politinę valstybę su visais slopinimo organais.

Kitą labai svarbią pamoką davė unijistams Rusijos revoliucija, tai kaip labai lošia svarbią rolę samoningu darbininkų organizuotos mažumos didelėse darbininkų miniose. Pirm revoliucijos sindikalistų teorija turėjo apie tai šiek tiek nuovokts, bet galutinai tai nušvietė Rusijos revoliucija. Kuomet sindikalistai nuovokė svarbą gerai susiorganizuotų veiklių darbininkų tik amatinėse unijose, tai Rusijos revoliucija nurodė, jog organizuoti samoningi darbininkai yra širdžia ir siela ne vien amatinėse unijose, bet ir kiekvienoj įstaigoj. Rusijos Komunistų Partija su savo veiklių darbininkų branduoliais sekmingai kontroliuoja valstybę, kariuomenę, unijas, industrijas, ir t.t.

Šitas atidengimas galios samoningu darbininkų yra ypatingai svarbus dabartinėje kovoje, kuri eina viso pasaulio amatinėse unijose. Rusijos revoliucija įrodė samoningems darbininkams reikalingumą rimtai skaitytis su tuo faktu, kad darbininkų klesos visų įstaių likimas yra jų rankose. Taipgi ji aiškiaisia parodė jiems, kaip organizuoti pasiekmingam atikimui jų istorinės pareigos darbininkų judėjime. Tatoi išmokino samoningu darbininkus nepaisyti savo neskaitylingumo, o veikti didelėse organizuotose miniose, ir savo tobulą organizaciją kontroliuoti jas.

Pripažinimas šio fakto perkeitė taktiką Amerikos radikalų, veikdantiū amatinėse unijose. Tatoi pastu-

kietijos komunistai dabar daug stipresni, negu peraitais metais. Milionai unijistų palaiko jų pozicija. Tas faktas, kad Vokietijos unijų biurokratai pradėjo kryžiaus karą prieš komunistus, aiškiai parodo, kaip smarkiai išaugo pastarųjų įtaka. Čechoslovakijoje Komun. Partija labai drūta. Francijos Kom. Partijos įtaka pakilo ir ji pakils dar smarkiau, kuomet iš jos bus išvaryti tūl svyruojanti elementai. Italijos centrininkų pasakos, būk galima laimėti revoliucija, einant vidurio keliu, tapo galutinai sugriautos pačia klesų kovos logika, pilnai patvirtinusia komunistų nusistatymą.

Beveik visose mažesnėse valstybėse komunistinės partijos stiprėja. Rinkimai į Finlandijos ir Eiet. seimus, Graikijos komunistų revoliucinis nusistatymas krizio metu, nubudimas Vengrijos proletariatu, stiprėjimas komunistų įtakos Anglijoje — vis tai yra tikri ženklai, kad stiprėja spēkos revoliucinio avangardo.

Amerikoj ir Japonijoje taip-pat auga komunistų įtaka. Amerikos komunistai jau pramoko iš kokusinių teorių padebesų nutylti praktikinio darbo verpetan.

Bendro proletariato fronto ideja vis labiau įgyja darbininkų miniose. Komunistai, autoriai tos idejos, pasirodė esą visos darbininkų klesos atstovai. Povaliai auga spēkos raudonųjų unijų Internacionalo.

Šiais metais tarptautinis proletariatas jau pradėjo bodyti savo užuojautą Šov. Rusijai aktyviai mėginimi prisidėti prie Sovietų Respublikos ūkio atstatymo. Pamiršime nors ir rusų-amerikiečių industriale korporacija, kuri apima kriaučių dirbtuves Petrograde ir Maskvoje ir „Kuzbaso“ įstaiğa.

Šiandien prasideda ketvirtasai kongresas Komunistų Internacionalo. Pirmieji jo posėdžiai įvyks Petrograde, paskui delegatai vyks Maskvon.

Draugas Leninas, vadas tarptautinio proletariato, pasakys pirmą, po savo pasveikimo, prakalbą apie „penkis metus Rusijos revoliucijos ir tarptautinės revoliucijos perspektyvas“.

Leninas tai simbolis tarptautinės revoliucijos. Jišni buvo mirtinai pažeistas, bet pagijo. Tarptautinė revoliucija pažeista, bet ji nemirė ir nemirs.

Bėdė.

mė juos eiti konservatyvėse amatų unijosna ir parodyti joms, kaip įtraukti jas į revoliucinį veikimą, aiškiai

nušviečiant unijų funkcijas revoliucijai ir įrodant samoningu darbininkų galios svarbumą.

TIKRIEJI CARINĖS RUSIJOS ŠEIMININKAI

Nors Rusija be galo didelė ir turtinga gamtos gėrybėmis, nors ji, prie geros tvarkos, galėtų būti viena turtingiausių ir galingiausių šalių pasaulyje, vienoki šiol to nebuvu. Caro laikais Rusija buvo paversta kitų, mažesnių valstybių kolonija ir tos mažesnės valstybės buvo tikriausiai Rusijos šeimininkais. Todėl dabar ir neuostabu, kad Antantė, priešakyje su Francija, taip uoliai kovoja prieš Tarybų valdžią, kuri išvijo iš Rusijos svetimus šeimininkus ir pati pradėjo šalį tvarkyti.

Caro valdžia buvo paskendus skolose ir kad ji kada nors būtų išsikrapščius iš tų skolų nebavo vilties. Daugiausiai pinigų buvo paskolinus Francija, o paskui sekė kitos šalys.

Kad gavus supratimą, kaip caro valdžia brido į skolas, užteks šio pavyzdžio: 1903 metais valdžios arba valstybės skolos siekė 6,652 milijonus auksinių rublių; 1906 m. — 8,626 milijonus rublių; 1909 metais — 9,055 milijonus auks. rublių. Prasidėjus pasauliniam karui, valstybės skolos žymiai padidėjo. Pavyzdžiui, 1918 metais Rusija turėjo tik 289.5 milijono auksinių rublių.

Na, o jeigu valstybė tiek daug įsiskolina svetimoms šalims, tai ar gali ji pati arba jos valdžia vadintis šeimininku? Niekados. Šeimininkais būna tos šalys, kurios įveda savo kapitalą, nes skolininkas visuomet prasiskolmuisi per virvelę šokina taip, kaip tik jis nori.

Bet to dar neužtenka, kad caro valdžia buvo paskendus skolose. Jos pramonė, visos stambiosios išdirbystės taipgi buvo Francijos, Anglijos ir kitų kapitalistų rankose. Pavyzdžiui, Francijos kapitalistai buvo idėje i Rusijos pramonę 648,1 milijoną auksinių rublių; Anglijos kapitalistai — 500,6 milijonus auks. rublių; Vokietijos — 317,5 mil. auk. rublių; Belgijos — 31,8 mil. auk. rublių; Jungtinių Valstijų — 117,7 mil. auk. rublių, Hollandijos — 36,5 mil. auks. rublių; Šveicarijos — 31,7 mil. auk. rublių; Svedijos — 16,6 mil. auk. rublių; Danijos — 14,5 mil. auk. rublių; Austro-Vengrijos — 5,9 mil. auk. rublių; Norvegijos — 2,3 mil. auk. rublių; Italijos — 2,1 mil. auk. rublių ir Finlandijos kapitalistai buvo idėje 2 mil. auksinių rublių.

Abelnai paėmus, svetimų šalių kapitalistai buvo idėje i Rusijos pramonę virš 2,243 milijonų auksinių rublių. Ir jie buvo idėje savo kapitalą i tas pramonės bei išdirbystes, kurios daugiausiai davė pelno, kaip tai: metalų išdirbystėn, i angliu

ir metalų kasyklas, mašinu išdirbystėn ir tam panašiai. Pavyzdžiui, i kasyklas buvo idėta svetimų šalių kapitalistų 834,3 milijonai auksinių rublių; i mašinu išdirbystę — 392,7 mil. auk. rublių; i miestų gelžkelius, elektros stotis ir t. p. — 259,4 mil. auk. rublių; i bankus — 237,2 mil. auk. rublių; i verpimo ir audimo pramonę — 192,5 mil. auksinių rublių; i chemikalų išdirbystę — 83,6 mil. auk. rublių; i prekybą — 80,7 mil. auk. rublių.

Kaip matome iš paduotų skaitinių, visos svarbiausios pramonės šakos buvo svetimų šalių kapitalistų rankose. I mažesnes pramonės šakas taipgi jie buvo įleidę savo nagus ir tik i tas nesikišo, kurios jiems mažai pelno davė.

Ir štai, kada iškilo 7 d. lapkričio revoliucija, kada proletariatas, mažžemiai i visa vargingųjų klesu apvulė šalį nuo carinių liekanų ir parbloškė buržuazija, kada įsikūrė Tarybų valdžia, paskelbė proletariato diktatūrą ir paėmė i savo rankas visą stambiąją pramonę, viirus stambiasias privatesias įstaiņas, visus šalies turtus, tai i svetimų šalių kapitalistams išgimuko iš lūpų tas pieningas papukas, kurį jie per visą laiką čulpa. Jie ne tik kad neteko to pelno, kurį pirmiau gaudavo, bet sykiu neteko ir savo idėto kapitalo.

Visa tai matant, nėra nieko nuostabaus, kad Antantės šalys, kaip pasiūtę vilkai, puolė ant Tarybų Rusijos, pradėjo ją draskyti, kankinti, norėdamos nvertinti Tarybų valdžią. Nėra nieko nuostabaus, kad Antantės šalys visais galimais būdais rėmė kiekvieną kontr-revoliucinį judėjimą Rusijoje ir kurstė visas kitas mažasias valstybes, kaimininkystėje gyvenančias su Tarybų Rusija, kariauti prieš Tarybų Rusiją.

Bet Tarybų Rusijos darbininkai ir vargingoji klesu mokėjo kovoti už septintą dienos lapkričio laimėjimus ir tuo savo mokėjimu parodė Antantėi ir kitoms šalims, kad Tarybų valdžia nenuverčiama, kad ne tik carinė, bet ir buržuazinė Kerenskio valdžia jau ne gražinama. Tarybų Rusijos proletariatas ir visa vargingųjų klesu privertė Antantę išsivadėti tos minties, kad Tarybų valdžia galima bus ginklu nuverti. Todėl dabar jau su Tarybų valdžia ir Antantė kalbasi kitaip, jau ir Francija dangstosi lapės kailiu, paslėpdama savo iltis, kuriomis ikl šiol draskė Rusijos kūną.

Vienok Antantės šalys, kalbėdamos su Tarybų valdžia, niekaip negali išsivadėti tos minties, kad svetimų šalių kapitalistams būdinti gražinta ta privatinė

nuosavybė, kuri, jeigu caro laikais ir kad Tarybų valdžia sutiktų apmokėti anąsias caro valdžios padarytas skolas. Ir kiek buvo konferencijų, kuriose davavo Tarybų valdžiai, visose persiskirta tada, kada prieda prie privatesios nuosavybės ir skolų gražinimo.

Tarybų valdžia nepriešinga apmokėti senasias caro valdžios padarytas skolas tam tikromis išlygomis nepaisant, kad jos ir labai didelės. Tokiai šaliai, kaip Rusija, prie geros tvarkos, tam tikromis sąlygomis, jau nebūtų taip baisu ir skobai apmokėti. Bet kaip su gražinimu privatesios nuosavybės, kurias pirmiau turėjo svetimų šalių kapitalistai?

Tarybų valdžia negali sukurti ir niekad nesutiks gražinti privatesios nuosavybės svetimų šalių kapitalistams, nes tas reikštų pavesti Tarybų Rusiją svetimiems kapitalistams, padaryti juos vėl tikraisiais Rusijos šeimininkais, kokiais jie buvo caro ir Kerenskio laikais. Čiažinti svetimų šalių kapitalistams privatinę nuosavybę — išsivadėti to, kas tapo laimėta septina diena lapkričio 1917 metais ir ikl kaip tiek daug kraujo pralietu ir vargo pakelta per penkis metus gyvavimo Tarybų valdžios.

Blogiausiaje atsitikime, Tarybų valdžia gal sutikti atlyginti svetimiems kapitalistams už idėta jų kapitalą i pramonę, bet nieku būdu negalės sukurti gražinti jiems privatinę nuosavybę, kurią jie turėjo caro laikais.

Jeigu Tarybų Rusijos proletariatas ir viso darbininkų klesu mokėjo kovoti su Antantės ginkluotais jėga, kuomet ji buvo pasiūtę žūsi nuverti Tarybų valdžią, tai dabar, išgyvenęs jau penkis metus, savo darbais, savo tvarka ir griežtumu atstatymo šalies, parovusi Antantės šalių kapitalistams, kad jau daugiam jiems neseimininkauti Tarybų Rusijoje, kad dabar tie tieji Rusijos šeimininkai yra darbo žmonės ir i dirkinka valdžiai.

V. P.

ELEKTROFIKACIJA TARYBŲ RUSIJOJ

Tarybų valdžia rėpinasi šalies elektrofikacija. Šios giamasi visur palikyti darban elektrės jėga. Ir tas darbas stumdomas pirmyn. Už kokių metų, tai yra, spėjami, kad bus idėta idėta sukaktuvės Tarybų valdžios gyvavimo. Išeis salis elektrofikacija, bus idėta sur elektrės jėga pakinkyti darban.

Kada drg. Križanavičius planai-illustracijos apie šalies elektrofikacija buvo pusięta i tarptautinę parodą, įvykusią Rygoje, tai daugelis tik nustojė iš tyti. Ir kur eis kalbėti apie šalies elektrofikaciją, kur met duonos nėra. Kur eis kalbėti apie elektrės avansus ir jėga, kuomet del paprasčiausios lempos negaunami kerensino. Vienok Tarybų valdžia neužsigaubino vien

tik tuo, kad drg. Križanauskio plenus pasiuntė į tarp-tautinę parodą, bet vėliau tuos plenus pradėjo ir gyve-niman vykdyti.

Nelabai seniai, kaip pra-neša "Russkogo Golosa" korespondentas, tapo įsteig-ta taip vadinama Kasčiaus elektros stotis. Išsyk ji su-teikė tik 5,000 kilovatų, o dabar jau suteikia 12,000 ki-lovatų. Ilgainiui ji duos 20,000 kilovatų.

Peterburgo rajono stotis greitai laiku pradės dirbti ant 10,000 kilovatų. Bet kada stotis pilnai pradės dirbti, ji suteiks 40,000 ki-lovatų. Šita stotis dirbs, gamindama durpes (torfą). Taipgi iš šitos stoties bus pravesta po žemę vielos, per kurias eis šesiu tūkstančių voltų pajėga į Peterburgą.

Šitos stotys jau ne tik taisomos, bet respublika iš jų gauna 22,000 kilovatų.

Kozlovo rajone statoma didelė elektros stotis. Jis ne tik suteiks pajėgą anglių kasykloms ir metalo apdir-bimui šiame rajone, bet tar-naus visai apielinkei. Kada bus galutinai stotis įrengta,

ji suteiks 40,000 kilovatų. Sekančiais (1923) m. stotis jau suteiks 3,000 kilovatų.

Nižgorodsko rajono sto-tis rengiama ant 80,000 ki-lovatų. Ji bus naudojama durpių gaminimui, nes toje apielinkėje yra labai daug durpių. Stotis bus paleista darban 1924 metais. Aparto, ji suteiks energijos Niž-nij Novgorodo miestui ir toms dirbtuvėms, kurios randasi toje apielinkėje.

Taipgi rengiamasi statyti didelę elektros stotį Dono Baseine, kuri suteiks 20,000 kilovatų. Toliaus bus statomos stotys Čeliabinske ir daugelyje kitų vietų.

Kurie pirmiau tik juokė-si iš drg. Križanauskio ple-nų, dabar jau aiškiai mato, kad Tarybų valdžia ne juo-kais imasi šalį elektrofikuoti. Ir netolimi tie laikai, kuomet Tarybų Rusijoje kiekvienas ūkininkas galės naudoti elektros jėgą savo ūkių apdirbimui.

Ne žodžiais, bet darbais Tarybų valdžia elektrofi-kaciją vykdo gyveniman.

Dienotvarkis IV Kongre-so Komunistinio In-ternacionalo

1) *Raportas Pildomojo Komi-teto Kominterno ir tolimesnė taktika.* Referentas G. Zinovje-vas.

2) *Penki metai Rusijos revoliucijos ir tarptautinės revoliucijos perspektyvos.* Referentas N. Leninas. Padėjikai: Trockis, K. Zetkina, Cashin, Roland Holst (Olandija), Bela Kun (Vengrija).

3) *Kapitalo ofensyva.* Refe-rentas K. Radekas. Padėjikai: Tomas Mann (Anglija), Zapoteky (Čechoslavija), Bordiga (Italija), Pastarasai charakle-rizuos fašizmą.

4) *Kova prieš Versalio "taik-ką" ir užduotys komunistinių partijų.* Referantai: Frossard ir Vaillant-Couturier (Prancija); 5) *Profesinės Sąjungos.* Referentas Lozovskis. Padėjikai: Brandler (Vokietija), Tomasi (Francija) ir amerikietis (var-das jo nepaskelbta).

6) *Žemės klausimas.* Referen-tas Varga (Vengrija), J. Renault (Francija), Kostzeva (Lenkija), Marchlewski (Lenkija).

7) *Rytų klausimas ir koloni-jos.* Referentas Katayama (Ja-

ponija), Roy (Indija), Raves-teyn (Olandija).

8) *Padėtis Francijos Komun. Partijoje po suvokimo Partij-žiuje.* Referantai Frossard ir Souvarine.

9) *Programa Komunistų In-ternacionalo ir pavieniu partijų.* Referantai Bucharinas ir Thal-heimer (Vokietija).

10) *Komun. Jaunimo Inter-nacionalas.* Referantai Volny ir Schueller.

11) *Raportas kooperacijų sek-cijos.*

12) *Raportas moterų biuro.*

PABĖGELIS APIE RUSI-JOS RAUDONĄJĄ ARMIJĄ

Neseniai iš Tarybų Rusi-jos pabėgo į Estoniją gene-rolas Lebedevas, kuris da-bar randasi Estonijos gene-raliame štabe. Tarybų Rusi-joj jis buvo Raudonosios Armijos generaliame štabe profesorium. Dabar jis pa-talpino vienam Estonijos laikraščiu straipsnį apie Ru-sijos Raudonosios Armijos stovį. Lebedevas sako, kad Raudonojoj Armijoje esą vienas milijonas penki šimtai tūkstančių kareivių. Apart šitos skaitlinės, dar esanti armija, susidedanti iš 250,000 kareivių. Šitą armiją sudarą pilnai ištikimi Tary-bų valdžiai komunistai ir ji esanti ta galia bei jėga, ku-ria pasilaikanti Tarybų val-džia.

Laivyne esą 35,000 žmo-nių.

Visa armija esanti ap-ėinkluota, arba, kitaip sa-kant, turinti vieną milijoną 500 tūkstančių šautuvų, 2,000 lengvų laukinių ka-nuolių, apie 600 sunkiųjų kanuolių ir dešimtį tūkstan-čių kulkasvaizių. Ant kiek-vieno šautuvo esą po 600 patronų ir po tiek pat kul-ku esą ant kiekvieno ka-nuolės.

Toliaus Lebedevas nuro-do, kad iš užsienio vis dau-giau ir daugiau atvežama Rusijon karinių reikmenų ir ginklų. Taipgi pacioje Rusijoje esą dirbami ginklai ir šoviniai.

Buržuazija šaukia, kad Rusija stiprina savo armi-ją, bet kada Tarybų val-džia pasiūlo kitoms šalims tartis apie nusiginklavimą, tai jos tuomet ir klausyti nenori. Jeigu buržuazinės

nėra geros armijos, bet vistiek tie gyvuliai po 48 valandų bėgs apsaugoti savo gyvastis". Dvylika mėnesių jau praėjo, o man vis la-bai tankiai prisimena tas išsitarimas.

Mes einame per silpnai apšviestus korido-rius, prisikimšusius kareivių ir darbininkų, ir la-bai šaltus. Dešinėj ir kairėj yra daug durų, aplipintų visokiais paskelbimais apie Sovietų dar-bus: Tarptautinė Sekcija, Kareivių Sekcija, Iz-vestijų raštinė ir Literatūros Publikacija, Dirb-tuvių Komitetų ir visokių politinių partijų rašti-nės. Pro duris kambario 28, kur kairieji socia-revoliucionieriai laikė susirinkimą, girdisi dideli ginciai, bet durys užraktyta. Kambaris, ant pir-mo augšto, yra Lenino Sekcija, kur susikimšę ke-li šimtai bolsėvikių atydziai klausio Trockio kal-bos; čia herakintos durys, niekas nepalšo ar kas eina vidun ar ne! Trockis sako: "Nepasiduokit. Jei jie nori daryti kompromisus, tai tik dėlto, kad žino, jog galia yra mūsų rankose. Jei mums jų reikės, tai juk, atmintikite, draugai, kada mes laimėsime, jie atėis ir nusilenks prieš mus". Ant klausimo, kada užsibaigs mitingas, atsako ne-kantriai patraukdami pečius. Jaučiama ūpo pa-killimas, pergalės pastangos. Žmonės išrodo ne-miegoję po kelias savaites, bet jų akys dega gy-vumu.

Ant paskutinio augšto mažame kambaryje yra Militaristinis Revoliucinis Komitetas; jis dirba naktį ir dieną; tai centras po visą šalį iš-siblaškiusių sukilimų. Kurjerai ateina bėgdami, kurjerai išėina bėgdami. Iš to kambario gir-disi kokis tai garsus zvembimas. Mes pasiu-tėme žmogų pasiklausti ar ten yra prezidentas. Mums belaukiant mano prietelis anarchistas aiš-kina:

"Aš esu Kropotkino pasekėjas, taip. Dabar nelaiikas revoliucijai.

"Pas mus nėra žmonių revoliucijos vedimui.

Juk inteligentija prieš juos...

"Kaip jie purvini! Kokie ignorantai! Ką Europa manys apie Rusiją?"

Durys praviro ir išėjo žmogus, žemo ūgio, ilgo liemens žmogus; plaučiai burna, rodos šypso-jas; nedidele barzda, jaunomis akimis ir jauna kakta; jo drapanos nešvarios; jis apšvaigęs nuo bemiegės; dėvi jis paprastą uniformą su junkerio (aficerio) studento žyme, raudonais baltais ir mėlinais liuosnorio šniurais ant krūtinės.

"Krihenko", sako mano prietelis šypsdama-sis ir eina tiesdamas jam ranką ir šaukdamas jį vardu, Krihenko, kuris už kelių valandų tapo vyriausiu Rusų armijos vadu, žingėidžiai žiūri į mano prietelį.

"Ar tu manęs neatmeni?" klausia Kropotki-no pasekėjas. "Aš esu Andrei Pavlovič. Mudu buvome kartu Minsko kalėjime..."

"O, taip", atsako Krihenko, linksmi šypso-damasis ir imdamas jį už rankos.

Mes einame svetainėn, kur turi būti susirin-kimas. Mano sandraugas dar vis kritingas. "Nėra nieko gražaus, nieko dramatingo", jis sa-ko...

Jeina social-revoliucionieriai, pavargę, bet užsikarščiavę. Jiems vaduoja Kanov, Marija Spiridonova, Karelin, Kalgajev. Tuojau atėjo ir bolsėvikai, susispietę apie Lenina, Zinovjeva, Volodarskį; Riazanovas nesutinka su jais, bet jis tik vienas. Prezidiumas užsilpo ant estrados. Prezidiumą sudarą Aleksandra Kolontai, Martov, Trocki, Abramovič, Kramarov, (Toliaus bus) Vertė Vilnietis.

JOHN REED.

Lapkričio 7-ta Antra Diena Bolševikų Revoliucijos

Reedas parašė šiuos atsiminimus Bolševikų Revoliucijos (lapkričio 7, 1917 m.) laike apvaikšiojimo metinių to svarbaus įvykio sukaktuvį. Pats Reedas jau du metai gulė kapuose Maskvoj. Jis sunkiai dirbdamas Rusijoje susirgo ir mirė.

Vilnietis.

Antras Visos Rusijos Sovietų Kongresas įvyksta Smolno Instituto svetainėn, kur seniau buvo klištorius—mokykla turtingųjų dukterų—kur ir pats caras laikydavosi. Didelis baltas kambarys dviem eilėm milžinių piliorių, apšviestas dviem dideliais pajonkais, kiekvienas po šimta elektros lemputių. Caro laikuose čia buvo kėliama dideli pokiliai.

Tūkstantis kėdžių sustatyta tarp tų milžinių piliorių. Daugiausia delegatų vilki eilinių karei-vių drapanas. Kiti dėvi paprastas Rusijos dar-bininkų mėlinas rubaškas, o keli margas, spal-vuotas valstiečių rubaškas. Moterų yra tik ke-lios. Šen ir ten matosi auksuoti raudoni aficie-rių epalietai, ir kur-nekur baltas kalnieriūs. Visi delegatai susirinkę viduje tarpe baltų pilio-rių; o apsidė ant langu, laiptų ir visur pašalyse svečiai-publika, taipgi paprasti darbininkai, val-stiečiai ir eiliniai kareiviai. Tarp jų blizga bag-nietai. Pavargę raudongvardiečiai, apsijuosę pil-nais patronų diržais, sukniubę prie piliorių sna-ūžia.

Šilumos čia nėra, apart žmonių šilumos. Lan-gų šibos apšarmoję balta šalna. Oras nuo rū-kyto ir žmonių kvapo mėlinas.

Šimtai iškėlę galvas žiūri į estradą, kuri ap-kabinėta raudonomis vėliavomis su auksinėmis raidėmis. Sumenkę, paprasti veidai, bet pilni pasiryžimo, veidai net pajudavę nuo žiemos šal-čio tranšėjose, baltomis akimis, didelėmis barz-domis, pailgi, sakalai panašūs, veidai kaukazi-čių, Azijos turkestanietių ir daugelio ūsuotų to-torių. Visi šie veidai atkreipti į vieną pusę, vi-si pilni kūdikiško žingeidumo. Rodos visi tie žmonės užmiršę apie save, ir matomai, niekam neatejma mintis, jog šis nuotikis neturi sau ly-gaus. O valstiečiai žingeidžiai laukia vaisių šio įvykio.

Sesija buvo šaukiama ant šeštos valandos, bet dabar jau dešimta, o dar neprasiđėjo.

Lapkričio Septimta, bolševikų sukilimo die-na. Žemės įstatymas perleista, Žieminis Palo-cius paimtas. Miesto dūmos rūmuose kontr-revoliucinės spēkos renkas — mėnsėvikai ir social-revoliucionieriai, taipgi kadetai, monarchistai ir aficerių umija; Kaledinas, sakoma, maršuoja į šiaurę, o Kerenskis maršuoja iš fronto su pen-kiomis kazokų divizionomis.

Prie spaudos stalo sėdi gražiai pastrėdęs, pa-traukiantis jaunas intelektualas, rusiškas žydas, Kropotkino pasekėjas, kuris pirmiaus buvo ili-giusis metams ištremtas iš Rusijos. Jis tėjiaja susirinkimą ir daro visokias pastabas. Jis negali leisti sau manyti, kad šitie paprasti žmonės, nie-ko nežinantieji, manytų apie valdymą Rusijos.

"Eime", jis man sako francūziškai, "aš jau pavargau. Pasiskirkime save komitetu ir eiki-me sujieškoti prezidiumo, kad greičiau prasidė-tų. Kada mes eįome lauk, jis pridėjo: "Nors ir

šalys ginkluojasi, tai ir Tarybų Rusija negali per-pirštus į tai žiūrėti. Jeigu ne Raudonoji Armija, tai Antantė jau seniai būtų pa-smaugus Tarybų valdžią, bet ačiu Raudonosios Armi-jos narsumui, dabar Tary-bų valdžia apvaikšioja penkių metų savo gyvavi-mo sukaktuves. Ir ačiu Raudonosios Armijos jėgai, visi vidujiniai ir išlaukiniai priešai likosi nugalėti. Ir dabar visos imperialistinių šalų valdžios tik todėl skai-tosi ir tariasi su Tarybų valdžia, kad Rusijoje yra to-kia galinga jėga, kaip Rau-donoji Armija.

V. P.

BANKAS SU DŪŠIA

KADA SIŪSITE PI-NIGUS EUROPON.

Tai visuomet siūskite per mūsų pinigų siuntimo skyrių. Kadangi mes turime geriausius susinešimus, tai mes galime pasiūti pinigus į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pigiai. Sykį pabandykite, tai tikrai persitikinsite, jog mes sakomę teisybę.

4% mokame už padėtus pinigus. Galima pradėti taupymą net nuo \$1.00. Pinigai padėti 3 dienas mėnesio, nėra nuosimti nuo 1 dienos to mėnesio.

Del platesnių informacijų kreipkitės bile į vieną mūsų skyrių. BROOKLYNE 227 HAVEMEYER ST. 710 GRAND ST. 774 BROADWAY 84 BROADWAY 33 GRAND ST. QUEENS 1696 Myrtle Ave, Ridgewood

MANHATTAN 481 EIGHTH AVE. 139 BROADWAY Manufacturers Trust Company NATHAN S. JONAS President

Pirkite Šias Idomas Knygas Dabar. Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIKUS DALYKUS.

236 pusl. su paveikėliais, apdaryta. Kaina \$2.00.

Aiškinai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas; lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsisaugoti; sauzagystė; prostitucija; apšvedimas ir šei-myninis gyvenimas; kaip aiš-kinti vaikams lyties aprei-škimus ir t. t. ir t. t. Tai tik suminėjimas kelių iš dau-gybės idomių dalykų, kurie toje knygoje aiškinami. Kiekvienas jaunikas ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

PATARIMAI MOTERIMS IR MERGINOMS APIE LYTIKUS DALYKUS.

256 pusl. su paveikėliais, ap-daryta. Kaina \$2.00.

Teisingai ir suprantamai ap-rašo visą mergaitės ir moters lyties gyvenimą. Tarpė dau-gelio kitų dalykų, aprašyta ly-ties organai ir jų veikimas; antdrapanės; apšvedimas; apšvaisinimas; gimdymas; ly-ties ligos ir kitos moterų li-gos; sauzagystė; kaip būti laiminga gyvenant poroje, ir t. t. ir t. t. Ši knyga pirmu-čiausia aiškina merginoms ir moterims.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyrai, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos para-šyto lyties klausimų tyrinėtojo D-ro W. J. Robinsono. Šiukšt tas knygas į Lietuvą, gimtinai ir draugams — jiems nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas kny-gas įleidžia.

Pinigus ir reikalavimus siūskite šiuo adresu:

J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Visiems, kurie pirkė šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovana pridėsiame įvairių knygelių vertės 50c. Kurie pirkė bile kuria vieną knygą, gaus dovanai knyge-lių vertės 25c. Pasiskubinkite!

Sveikata, Stiprumas, Energija

DEL VYRU IR MOTERU

Vertesnė Už Auksą

Turtingiausias žmogus silpnos sveikatos, atiduotų visą savo turta idant tik atgavus savo sveikatą. Sveikata yra sugražinama per mano gydymo būdą — tiesioginiu kraujo jėrkimio. Atgavus sveikatą, atgausi stiprumą ir energiją. Kada jūs tą viską atgausite, tai būsite dėkingi man, kaip ir daugelis kitų. Jeigu jūs turite kokią naują arba užsienėjų ligą, kuriai yra reikalingas atydus gydymas, tai nepadarysite klaidos ateidamas pas mane.

VIENOS SAVAITĖS GYDYMAS.

Po vienos savaitės gydymo ir atsargaus išegzaminavimo jūs pa-tys persitikinsite apie pasekmes.

JEIGU JUS KENČIATE

nau nervų sutirimo, kval-tulio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, Akių mirgėjimo, praštos atminties, silpnų ir nepastovių nervų, bemiegės, skaudėjimo sprando ir nugaros, reumatizmo, puslės ir inkstų nesmagumo, skilvio nendrūmo, neutralios ir vi-durių užsiturėjimo, ATEIKITE PAS MANE.

Su pagalba mano naujausiu gydymo būdu, aš sugražinsiu jums sveikatą kaip ir daugeliui kitų kad sugražinau. Dr. HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York. priėmėis Tammany Hall. Ofiso valand.: Nuo 9 ryte iki 4 po piet. Vakaraist: nuo 6 iki 8. Nedėdieniais ir švenčių dienomis: nuo 10 ryte iki 1 po pietų.

Patarimai visai VELTUI Aleikite Siandien

I PILIAVĄ Per Hamburgą Neuzkliudant Lenkų Koridoriaus Pulkiaus Nauji "O" Garlaiviai ORBITA Lapkričio 29. Sausio 10 ORBITA Lapkričio 29. Sausio 10 ORDUNA Grudžio 20. Sausio 31 (Tiesiai į Hamburgą) Visos atskirios kajutos. Nėra extra mokesčių. ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY Sanderson & Son, Inc., Agents 26 BROADWAY, NEW YORK 117 W. Washington St., Chicago Arba pas vietinį laivakorėjų agentą

Bell Phone — Poplar 7545. A. Stankus Geriausias Lietuvis GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VI-SOKIŲ KAPINIŲ TIK UZ 100 DOL. Daudu grabą, karavaną, automobilį ir išvą nuo pat pradžios iki pabaigai pataravinimą tik už 100 dolerių.

Telefonas: Greenpoint 5812. LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA 229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Viršuj Daunoros Vaistinės Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Penktadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis tik pagal sutartį.

NAUJA KNYGA Kas Norite Žinoti, Kas Yra - Kapitalas Gamyba Darbas ir jo vaisius Bendradarbiavimas Prisisavinimas Visuomenės išsivystymas Ekonimijos mokslo reiksmė Maino išsivystymas Darbo pajėgos vertė Priededamoji vertė Pelnas Kreditas (paskola) Birža (spekulincija) Kapitalo augimas Pramonės kriziai Kapitalistinė valstybė Mokesčiai Buržuazinių klasių ideologija ir Proletariato ideologija?

Tuojaus nusipirkite naujai "Laisvės" išleista knyga

IŽANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ

Knyga parašyta garsaus rusų ekonomisto-rašytojaus A. BOGDANOVO.

Susideda iš 240 puslapių. Kaina: drūtais audimo aparais ir auksuotomis raidėmis \$1.50. Popieriniais viršeliais — \$1.00.

Reikalaudami knygos, adresuokite:

LAISVĖ 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO

Anglija. Organizuoti darbininkai griežtai priešinosi rengiamam karui Artimuose Rytuose. Darbininkų organizacijos bendrai išleido manifestą, kuriame reikalauja, kad valdžia rezignuotų ir būtų išrinktas naujas parlamentas. Jie taipgi reikalauja, kad valdžia pereitų jų rankosna. Manifestą išleido darbo organizacijų Nacionalinė Bendra Taryba. Komunistų Partija irgi prisidėjo prie to.

Bedarbės klausimas Anglijoje yra svarbiu dienos klausimu. Bedarbių armija didėlė. Žiemai artinantis, žinoma, ji dar didėja. Nacionalis Bedarbių Komitetas organizuoja bedarbius siųsti savo atstovus Londonan, kur jie susirinkę demonstruos ir reikalau, kad būtų apsaugoti nuo šalčio ir bado. Londono "Communist" rašo:

"Organizuoti bedarbiai nutarė imtis tokio veikimo, kuris kartą ant visados atkreips visuomenės atydą į jų reikalavimus. 17 dieną lapkričio iš visų vietų keliaus Londonan bedarbių pasiuntiniai. 2 valandą po pietų pie maršuos per Marble Arch į Hyde Parką, kur juos pasitiks masinė Londono bedarbių demonstracija".

Toliaus "Communist" nurodo, kad bedarbiai eis pas premjerą ir reikalau, kad jų padėtis būtų pagerinta, ir demonstruos po Londoną. Manoma, jog tai bus didžiausia demonstracija iš visų iki šiol buvusių Anglijoje.

Italija. Italijos sąmoningi darbininkai priešinosi juodašimčių fašistų užėmimui valdžios. Buvę net didelių susikirtimų. Pranešimai iš Italijos visai užtylėjo apie tai. Dabar Paryžiun ateina pranešimų, jog kai kur net kruvinų susirėmimų buvo. Darbininkų apgyventose vietose, fašistams maršuojant buvo uždarinėta langai ir durys stubų ir aprūpinimo jų drapanomis ir žemdirbystės įrankiais. Tas laikraštis bando įtarti minimą organizaciją bereikalingame eikvojime pinigų. Knygų peržiūrėtojas paskelbė, jog visi "Forwards" kaltinimai yra melagingi, bet socialpardavikams tai nieko nereikia. Jie vistiek varo savo purviną darbą. Jie reikalavo tam tikros komisijos peržiūrėjimui knygy. Komisija tapo paskirta ir ji peržiūrėjus knygas paskelbė, jog kaltinimai niekuo neparemti. Bet ir tada socialburžuajai nenutilo.

Pasirodo, vienok, kad ta agitacija jiems brangiai atsieina. Žyda! darbininkai ir šiaip rimtesnieji pasipiktino tokiu socialpardavikų darbu. Kiti trys žydu dienraščiai, leidžiami New Yorke, uždavė "Forwards'ui" per nosį. "Freiheit" visomis jėgomis gina F. S. R. organizaciją. O "Žydu Naujienos" ir "Žydu Diena" pasmerekė tą socialpardavikų

ta, jų vadai sukisti į kalėjimus. O streikuojančius darbininkus valdžia pasiuntė frontan kariauti.

Judejimas eina ne vien tarpe industrialių darbininkų, bet ir tarpe valstiečių. Volo apielinkėj, pereitais metais, buvo sukilę apie 20 tūkstančių valstiečių. Valdžia numalšino juos pasiuntus galingą armiją. Valstiečiai irgi remia komunistinį judėjimą.

Dabartinė revoliucija nepadarė didelių permaitų, bet ji vis tik daug reikiša. Pasirodo, kad valdžia negali pasitiktėti savo armija. Kiekvienas kariuomenės nepasitenkinimas gali priversti prie sukilimo.

Graikija paskendus skološe. Sunki skolų našta slėgia jos liaudį, o liaudis vis labiau ir labiau nepasitenkina.

Jei pirmiaus Graikijoje klesų kova mažiau virė, negu kitose šalyse, tai šiaudien ji smarkiai verda; smarkiau negu kuriose kitose šalyse.

Norvegija. Nacionalės Kepėjų ir Saldaininkų Unijos konvencija nutarė didelę daugumą balsų išstoti iš Amsterdamo Unijų Internacionalo ir prisidėti prie Raudonųjų Unijų Internacionalo. Bet ji nutarė pasilikti didžiulęj Tarptautinėj Maisto Federacijoj, kaip ir iki šiol buvo.

Vilnietis.

GAVO PER NOSI

Žydu socialpardavikų laikraštis "Forwards" pradėjo varyti biauria agitaciją prieš Rusijos baduolių šelpimą. Kadangi žyda! darbininkai pritaria šelpimui baduolių, tai sakyti atvirai, kad nereikia šelpti jų, tas buržuazijai tarnaujantis lapas nedrįsta. Bet jieško visokių priekabių prie Friends of Soviet Russia organizacijos, kuri varo platų šelpimo baduolių darbą ir aprūpinimo jų drapanomis ir žemdirbystės įrankiais. Tas laikraštis bando įtarti minimą organizaciją bereikalingame eikvojime pinigų. Knygų peržiūrėtojas paskelbė, jog visi "Forwards" kaltinimai yra melagingi, bet socialpardavikams tai nieko nereikia. Jie vistiek varo savo purviną darbą. Jie reikalavo tam tikros komisijos peržiūrėjimui knygy. Komisija tapo paskirta ir ji peržiūrėjus knygas paskelbė, jog kaltinimai niekuo neparemti. Bet ir tada socialburžuajai nenutilo.

Pasirodo, vienok, kad ta agitacija jiems brangiai atsieina. Žyda! darbininkai ir šiaip rimtesnieji pasipiktino tokiu socialpardavikų darbu. Kiti trys žydu dienraščiai, leidžiami New Yorke, uždavė "Forwards'ui" per nosį. "Freiheit" visomis jėgomis gina F. S. R. organizaciją. O "Žydu Naujienos" ir "Žydu Diena" pasmerekė tą socialpardavikų

lapą už agitaciją prieš F. S. R. Dienraštį "Žydu Diena", P. Kalamani, to dienraščio štabo narys, rašo:

"Po kiek mastyimo, priėjau prie sekamo išvedimo: Kadangi 'Freiheit' rašo, jog komitetas peržiūrėjęs knygas nesurado nieko, kame ta organizacija kaltinama; kadangi 'Žydu Diena' talpino žinias bešališkai ir taipgi pareiškė, jog komitetas nesurado kaltinimo pamatigų; ir kad 'Forwards' nedavė vietos komiteto raportui, o vien niekina tai, norėdamas paslėpti teisybę žodžiuose,—

"Aš nusprendžiau, jog 'Forwards' vėl įpuolė balon, o dabartinis graibstymas, tai tik noras iškreptyti iš tos balos.

"Bet kam čia imti taip serioziniai? Juk nieko geresnio negalima laukti, žinant 'Forwards' ir teisybę neina kartu, mano brangus skaitytojai".

Vadinasi, socialpardavikų organo melai išvedė iš kantrybės ir tuos žmones, kurie iki šiol laikėsi bešališkai. Jie mato, kad tam socialpardavikų lapui rūpi juodinti Rusijos rėmėjai ir trukdyti baduolių šelpimas, tai jis ir leidžia visokius melus.

Reikia priminti, kad ir lietuvių socialpardavikų organai "Naujienos" su "Kleiviu" panašiai elgiasi. "Naujienos" visuomet perspausdindavo "Forwards" melus prieš F. S. R.

Visi socialpardavikai kiek galėdami niekina Rusiją ir nori jai pakenkti. Ypatinai dabar, kuomet Rusija tvirtėja, tie "socialistai" neriasi iš kailio. Mat visos jų kalbos, kad Rusijoj Sovietų valdžia negyvuos, visos jų pastangos kenkti Rusijos proletarinei valdžiai eina niekais.

R—as.

JAUNUOLIŲ ORGANIZAVIMAS

Vienas iš labiausiai apleistų dalykų Amerikėje tarpe darbininkų yra vaikučių draugijėlės. Visiškai pamiršta draugiančios jaunuomenės organizavimas ir lavinimas.

Jeigu mes paimsime klerikalus, tai pamatysime, kad jie daugiausiai spēkų deda tam, ir už tai jie dar yra gana stiprus. Jie turi įtaise parapijines mokyklas, kur augančių vaikučių protą nuodina visokiomis pasakomis apie nebūtus daiktus—dievą, aniolius, velnius ir t.p. Tuo būdu jiems pasiseka išauklėti paklusnius vaikus klerikalizmui, o labiausiai kapitalistų klasei.

Tiesa, įvairiose kolonijose yra vaikų draugijėlės, kur vaikučiai lavinami dailėje ir yra užlaikoma lietuvių kalbos mokyklėlės. Bet tos mokyklos irgi daug naudos negali atnešti darbininkišku žvilgsniu, kadangi nėra tam tikrų vadovėlių. Visur priversti naudotis "Draugo" laidos "žvaigždutėmis" ir kitais vadovėliais, kurie rašyti ir sutaisyti taip, kad vaikučių protą temdyti. Vaikučiai juos skaitydami visados ir klausia reikšmės jiems nesuprantamų sakinių. Tuomet ir nenorint prisieina aiškinti. Ir galima užtikrinti, kad nei vienas visada negali padaryti teisingos išvados. Dar, jeigu tikinčių vaikučių užgauti jautrią sielą, aiškindamas

siurkščioj formoj, kad visi nuotikiai pareina ne nuo dievo, kaip kad vadovėliuose padarytos išvados, tuomet jis tave persistato tikėjimo priešu ir tą syk jokie aiškinimai į jį įtekės nedaro. Iš antros pusės, jeigu užtylėtum, tai būtų nusidėjimas darbininkišku žvilgsniu. Tuo tarpu darbininkiškos dvasios vaikų mokyklėms vadovėlių nėra iki šiai dienai, ir kada bus, sunku žinoti. Jeigu darbininkiškos organizacijos nepasirūpins išleisti tokių vadovėlių, kur jų siela iš mažens matytų, kad tie vargai ant jų ir ant jų tėvų ir kitų darbo klasės narių ne dievo duoti iš meilės arba griekų delei, bet tik kapitalistinės sistemos vaisiai, tai bus daug žalos mūsų jaunajai kartai.

Nedyvai, todėl, kad vaikučiai varge būdami ir matydami kitus pertekliuje, įgauna "viltį" išsimušti į geresnį gyvenimą, bet tik ne tarpe savųjų. Paklauskite vaikučių, kuom jis bus suaugęs? Visi jie atsakys būsią daktarais, aptiekoriais, advokatais, biznieriiais ir t.p. O mergaitės gausiančios bagotus vaikus ir gyvenimą lengvai. Vargšu darbininku nieks nemano būti. Žinomas daiktas, kad turėti viltį geresnės ateities nėra blogas dalykas. Tai yra gana natūralu. Bet klaidinga viltis yra pavojinga. Svarbiausias tikslas — tai supažindinti augančius su priežastimis tų gyvenimo blogumų ir tą viltį sunaudoti taip, kad jis turėtų už tikslą ne pats vienas pasiekt gerovę, bet perkeist visą dabartinę tvarką į geresnę tvarką. To sunku atsiekt naudojant "Draugo" laidos vadovėlius.

Su paugusiais dar blogiau. Jeigu jau ir pasiseka siekt tiek pralavinti vaikučių ar mergaitę, tai kuomet jis jau jaučiasi per didelis prie vaikų draugijėlės—

išeina ir vėl pamiršta viską. Jaunimas, esančiomis kultūrinėmis organizacijomis, nepasitenkina, nes jiems per rimta. Tuomet jie prisirašo arba sutvoria įvairius klubus ir viską paskandina bolėse ir kitose zabovose. Kas žino klubų dvasią, tas visai nesistebės, kad tenai daugiau pradeda gyventi palaidą gyvenimą. Visi kazirinkai ir kitokie specialistai visados priklauso tokiuose klubuose.

Ir aiškus dalykas, kad visi klubuose kaip tik ir papuola į priešių rankas, o tie priešai bovią, kad neturėtų laiko protaut.

Mūsų tikslas turėtų būti organizuoti visus jaunuolius į Jaunuolių Darbininkų Lygos kuopas tarptautiškais ryšiais, visus jungiant į vieną organizaciją. (Rodos, kas tai panašaus yra veikiama, bet mažai laikraščiuos rašoma). Tokiose kuopose neturėtų būti draudžiami pašilinksminiai ir visokios sportų zabovos, bet kad apart to, būtų aiškina ir gvildenama darbininkiški reikalai ir kad tik per susipratimą, pašilinksminiai pasilikty antraeilis dalykas tokiose organizacijose. Tuomet darbininkiškas judėjimas, turėdamas energingą jaunimo savo eilėse, daug ką laimėtų.

Ir jeigu kapitalistai, paėmę darbininkų vaikus, išmokina jų reikalams tarnauti, tai kodėl darbininkai negali savo vaiku išauklėti taip, kad jie tarnautų darbininkų reikalams.

Lenkupyis.

Anglija davė pasauliui Shakespeare'a, o Britanijos imperija — šešiašilinginę novelę.

G. Moore.

Be micos didelis idealizmas yra pavojingas.

G. Moore.

PRAŠALINK TĄ ŠALTĮ!

MILIONAI ŽMONIŲ DABAR VARTOJA BULGARISKĄ ŽOLIŲ ARBATĄ

Tirėtas skyrimas išvirintas iš žolių, šaknų, žievių, lapų, augmenų ir žiedų, išgėrus karšto einant gult, pavanduoja gumta ir greitai pašalina šaltį, apsaugoja nuo Influenzos ir Plaučių uždegimo. Taipgi pagelbsti nuo vidurių užstūvėjimo, skilvio, kepenų, inkstų ir vidurių nesmagumo. Parsiduoda visose aptekose.

Aš noriu, kad kiekvienas žmogus turėtų dėti tos puikios mediciniškos arbatos prašalimui šalčio ir apsaugojimui nuo kitų ligų; duokite puoduką mažiems vaikams ir užlaikykite juos sveikus. Jeigu jūsų aptiekorius neturėtų, tai mes prisiūsim jums apraustu siuntiniu 1 didelę šeimynos dėžę už \$1.25, 3 dėžes už \$3.15, arba 6 dėžes už \$5.25. Adresuokite H. H. Von Schlick, President, 447 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Pasarga Detroito Lietuviai ms Darbininkams

Cia randasi dvi lietuviškos aptekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pigesne kaina, negu kur kitur, ypač dabartiniam krizi laikui.

M. A. KISHON,
Aptiekorius Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST. — DETROIT.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Iš New Yorko tiesiai į Hamburgą

Greičiausias susisiekimas su C. Europos priplaukoms LAIVAI IŠPLAUKIA KIEKVIENĄ KETVERGĄ nuo doko 86 North River, 46 St. New York, 12 v. dieną. Kajutos su dviem, trim ir keturiom lovom ant visų šitų laivų. Didelė valgomasis kambarys, rūkymai kambarys ir ruošingus dekas del 3-čios klasos kėlauninkai. Garlaiviai "Hansa", "Bayern", "Wuertemberg" ir "Mount Clay" irgi turi keletą atskirų kajutų.

Pradžioje kovo mėnesio 1923 m. du trijų šriubų garlaiviai Resolute ir Reliance kurie veža 1, 2 ir 3 klasų kėlauninkus išplauks kiekvieną antrą ketvergą.

Gavinui vietos kreipkitės pas mūsų autorizuotus agentus, arba pas
UNITED AMERICAN LINES, Inc.
39 Broadway, New York.

NAUJI LIETUVOS PINIGAI

Lietuvos valdžia išleido savus pinigus ir jau, kad visos perlaidos būtų siunčiamos Lietuvon vien tik Litais, o ne kitokiais pinigais.

Lity Kursas: \$11.75 Uz 100 Lity

Siųskite Pinigus Lietuvon Dabar, Tai Lengvai Gaus KALĖDOMS

"LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS PERSIUNČIA PINIGUS LIETUVON GREITAI IR SAUGIAI.

Norėdami pasiųsti kaip kiek pinigų savo gimnėms Lietuvon, visuomet kreipkitės į "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrių žemiau nurodytu adresu, o gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

"LAISVĖ"
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SELPKITE RUSI-JOS BADAU-JANČIUS ŽMONES.

TELEPHONE STAGE BOX
Dobrovolskis & Radzevicius

Telephone Main 9759.
LIETUVIUS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS.

nufotografuoja ir numaievoja visokius pavaikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

GRABORIAI-UNDERTAKAI
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ISBALSAMUOJAM IR LAIDAVIMŲ NUMURUSIUS ANT VISUŲ KAPINŲ.
456 LORIMER STREET tarp Grand ir Maajer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

"Į Penkioliką Minutų Revoliucija bus Užbaigta"

PAŠKELBĖ MILIUKOVAS 1917 METAIS.

"Sovietų Valdžia ilgiau negyvuos, kaip vienas mėnuo" — paskelbė visi imperialistai!

Paskui sekė

VISUOTINA BLOKADA

Kontr-revoliucija ir civilis karas iš šiaurės, pietų, rytų ir vakarų.

BADAS IR LIGOS

IR DABAR

SOVIETŲ RESPUBLIKA YRA KUB KAS DRUTS NĖ, NEGU KADA NORS BUVO.

Viso pasaulio darbininkai dabar apvaikščioja 5-kių metų sukaktuves nuo įsikūrimo Sov. Respublikos.

Didžiojo New Yorko darbininkai rengia

ISKILMINGĄ APVAIKŠČIOJIMĄ

Utarinke, 7 d. Lapkričio-November

LEXINGTON OPERA HOUSE

67th St. ir 3rd Ave., NEW YORK

Kiekvienas susipratęs darbininkas privalo ten būti.

PROTESTO REZOLUCIJA PRIEŠ LIETUVOS VALDŽIOS PASKELBTĄ REGISTRACIJĄ

Kadangi Lietuvos valdžią, nepasitenkindama išnaudojimu Lietuvos darbininkų, beturčių valstiečių ir visos bėduomenės, pasiryžo uždėti našą ir ant Amerikoj gyvenančių Lietuvos piliečių registraciją ir mokesčių Lietuvos valdžiai po dešimtį dolerių ir metus;

Kadangi tiems, kurie nepildys to Lietuvos dvarponių ir kunigų valdžios patvarkymo, bus atimtos Lietuvos piliečių teisės;

Kadangi su ta registracija Lietuvos išnaudotojų valdžia nori išplėsti iš čia gyvenančių Lietuvos piliečių sunkiai uždirbtus centus;

Todel mes, Didžiojo New Yorko Draugijos, atstovaujantys 15,000 Lietuvos piliečių, susirinkusios protesto masiniai susirinkime, 31 d. spalio m., 1922 m., New Plaza svetainėj, 127 Havemeyer gatvės, Brooklyn, N. Y., pareiškiame, jog esame griežčiausiai priešingi tokiam Lietuvos valdžios įstatymui ir reikalaujame, kad tasai įstatymas būtų panaikintas; taipgi raginame ir kitus Lietuvos piliečius tą patį daryti;

Toliau lai būna nutarta, kad kopijos šios rezolucijos būtų pasiųstos Lietuvos Seimui ir visai lietuvių spaudai Amerikoj.

Susirinkimo Pirm. J. Siurba, Sekr. J. Bondžinskaitė.

KORESPONDENCIJOS CHICAGO, ILL.

Stygų Orkestros Koncertas.

29 d. spalio Bohemian American špet. įvyko Lietuvių Darbininkų Stygų Orkestros koncertas. Programa buvo gana puiki. Pirmiausia Stygų Orkestra parskambino Internacjonalą ir dar porą muzikos gabalėlių. Rusų komiksų muzikos ir dainų gabalėlius atliko rusai: F. Suslov, J. Pezyna ir K. Tumaniuk. L. K. Vyrų choras po vadovystė D. A. Kvedaro labai puikiai sudainavo tretąją darbininkiško turinio dainelę. Atrodo, kad L. K. choras puikiai progresuoja. Buvo ir J. Butėnas, kuris sudainavo porą dainelių. Jis tiesiog užžavėjo publiką. G. Marckus gerai sudainavo solo. E. Grušaitė puikiai paskambino pianą. Rusų mišrus choras dainavo net penkias dainas, bet dainavo silpnai. Paskutinę dainelę sudainavo geriau. Ir vėl išėjo J. Butėnas ir sudainavo porą dainelių. Viso Butėnas pasirodė keturis sykias. Rusų stygų orkestra puikiai paskambino. Ji prasileidusios geriau už Lietuvių Stygų Orkestrą. Publikai labai patiko rusų duetas. Tai buvo jauni dainininkai ir puikiai sudainavo.

Buvo garsinta, kad dalyvaus programoj garsus smuikininkas C. Kaminsky, bet dėl kokių tai priežasčių nepribuvo. Jo vietoj buvo perstatytas rusų komikas, kuris su savo "komišku" monologu pagadinavo vakaro programą. Todel komitetas turi apžiūrėti kitą kartą, ką leidžia ant scenos.

Ant užbaigos Laisvės Mišrus Kanklių choras po vad. A. Kvedaro sudainavo keletą dainelių. Kaip visuomet, taip ir dabar L. M. K. choras užėmė pirmą vietą dailės srityj. Savo maloniais balsais žavėjo darbo žmonių suvargusią sielą.

Po programos buvo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlyvai naktčiai. Publika buvo apie 800. Manau, L.D.S.O. turės gėžaus pelno.

Paparėio Ziedas.

BINGHAMTON, N. Y.

Kaukių Balius "The Worker's" Naudai.

26 d. spalio įvyko kaukių balius, surengtas ADP. L.S. 35 kuopos, naudai darbininkų savaitraščio "The Worker". Publikos buvo labai daug. Nors išlaidos susidarė nemažos, bet pelno irgi liks.

J. Siurbos Prakalbos.

29 d. spalio įvyko prakalbos, surengtos trijų kuopų: ALDD., L.M.P.S. ir ADP.L.S. Kalbėjo J. Siurba iš Brooklyno. Pirmoj temoj kalbėjo apie besiantinanti naują imperialistinį karą, o antrojoj — apie Jungt. Valstijų ir kitų valstybių pripažinimą Lietuvos nepriklausomybės. Kalbėtojas įrodinėjo, kad nei Jungt. Valstijos, nei kitos Europos valstybės ilgai nenorėjo pripažinti Lietuvos ir kitų Pabaltijos valstybių nepriegulmingomis delto, jog jos manė nuversti Rusijos Tarybų valdžią ir įkūrus Rusijoj buržuazinę valdžią, tas visas Pabaltijos valstybės palikti prie nedalinamos Rusijos. Bet imperialistai, matydami, jog Rusijos Tarybų valdžios negali įveikti, pradėjo vieną po kitą Pabaltijos valstybės pripažinti nepriegulmingomis.

Kalbėtojas taipgi įrodinėjo, kokiems tikslams Lietuvos valdžia sumanė registruoti lietuvius užsieny ir patarė niekam nesiregistruoti ir neremti Lietuvos budelių valdžios. Kvietė darbininkus rašyti į darbininkų organizacijas ir skleisti darbininkų spaudą.

Klaudytojų buvo apie 100 asmenų. Aukų lėšų padengimui surinkta virš 5 dol.

Es—Dže.

REZOLUCIJA AMERIKOS LIETUVIŲ REGISTRAVIMO KLAUSIMU.

Lietuvos Valdžiai.

Per Jos Atstovą, p. V. Carneckį, Washington, D. C.

Mes, New Yorko pažangioji lietuvių dalis, susirinkę masiniam mitingam, kurį sušaukė New Yorko Lietuvių Politikos Klubas, nuodugniai išsiaiškinę Lietuvos valdžios patiektą įstatymą, sulyg kuriuo visi Amerikoj gyvenanti lietuviai turi užsiregistruoti iki paskirtai dienos, kaip Lietuvos piliečiai ir gauti atitinkamus pasus, randame, kad tokia registracija yra mum, kaip laisviems žmėnėms, nieku būdu nepriimtina, nes:

Ji (kalbamoji registracija) suriša mūsų bile kokį laisvą piliečių pasirinkimą, Laikė registracijos gaunamom informacijom mus padaro aukom Lietuvos žvalgybos, kuri savo inkviziciniiais-kruviniais darbais pasidarė šlykšti net prisiminti kiekvienam dorėniam lietuviui, ir Lupdami nuo mūs dešimties už tokia registracija, mus besažiniai išnaudoja. Be to: mes esame įsitikinę, kad mūsų dešimtinės tiesioginiai ar netiesioginiai sustiprins Lietuvoj būdelius, kurie mėsinėja Lietuvos darbininkus.

Imant visa tai atydzion, mes protestuojame prieš tą registraciją. Mes pridadame nei viešas nesiregistruoti ir kitus prie to kvėčiame.

Susirinkimo Pirmininkas: K. Adomavičius.

Spalio 29, 1922.

YONKERS, N. Y.

ALDD. 172 kp. turėjo surengus draugišką vakarėlį 22 d. spalio. Taipgi buvo ant plakatu garsinta, kad vakarėlis atsisbu su programą. Programą išpldyti prižadėjo pribūti Kanklių Orkestra ir dainininkas D. Bolys. Yonkerso publika labai laukė tos dienos ir tikėjosi, kad teks išgirsti dainų ir muzikos. Susirinko yonkeriečiai nuo 5 valandos ir laukė brooklyniečių, bet kanklininkai ir dainininkas

visai pamiršo, kad prisžadėjo atvažiuoti į Yonkers, Taigi dabar yra klausimas, kodėl Kanklių Orkestra ir Dolys neišpildė savo prižadėto ir kodėl taip suvedžiojo Yonkerso publika. Man rodos, kad Kanklių Orkestra vienbalsiai nutarė važiuoti į Yonkersą 22 d. spalio. Kuomet reikėjo važiuoti, tai pora kanklininkų nukeliavo į E. New Yorko vaikų draugijėlės parengtą vakarėlį. Tas pats atsitiko ir su Boliu.

Mes dabar sakome: draugai, vengkite tokių klaidų. Jeigu kur prisizadėjote, tai ir pribūkite, neapgaudinėkite draugų ir publikos. Jus mums uždavė dabar labai didelį smėgį. Yonkerso publika ir mes reikalaujame jūsų pasiteisinimo, kodėl taip padarėte?

ALDD. kp. Koresp.

ZEIGLER, ILL.

Prakalbos.

19 d. spalio buvo surengtos prakalbos drg. R. Mizarai. Jas surengė ALDD. 163 kp. ir L.M.P.S. 114 kp.

Drg. R. Mizara kalbėjo dviejose temose. Pirmoj temoj nurodinėjo reikalingumą prigulėti prie darbininkų organizacijų; antroje — aiškino abelus darbininkų reikalus.

Po prakalbų duota klausimai, į kuriuos kalbėtojas tinkamai atsakinėjo.

Padengimui lėšų, kurios pasidarė surengiant prakalbas, buvo rinkta aukos. Aukų surinkta \$14.85.

Atsižvelgiant į mažumą lietuvių apgyventos kolonijos, publikos atsiankė daug. Kada publikos dalyvavo daug, tai galima sakyt, kad D. R. M. kalba atnešė naidos draugijiniams veikime, nes tapo paskleista dikciai darbininkų literatūroje ir 4 nauji nariai prisirašė prie ALDD vietinės kuopos ir vienas užsimekėjo metinė mokesčių. Dar turiu pasakyti, kad vaikučių draugijėlė, kuri neseniai tapo suorganizuota progresiški, taipgi dalyvavo. Pirmą prakalbą, vaikučiai (berniai) su mergaitėmis) sudainavo Internacjonalą. Kalbėtojas pagirė vaikučius už mokinimosi, o moteris už jų darbą — lavinimą vaikučių.

Vaikų lavinimas yra sekmingas. Lavinimas dar būtų sekmingesnis, kad vaikučių tėvai, nors retkarčiais atsilankytų ir padėtų moterims tvarka palaikyti tarpe vaikučių.

J. Bernolis.

GARDNER, MASS.

Pirmas Vaikų Koncertas.

27 d. spalio, 1922 m., įvyko koncertas ir šokiai. Surengė jaunų vaikučių choras "Atėjusis Ziedas" po vadovystė V. V. Viskoio. Programa buvo ilga. Visą programą išpildė vien choristai. Buvo solistų, duetų, kvartetų. Solo dainavo visi gana gražiai, bet Jodaičiukės turį puikiausį balsą. Turiu priminti, kad choras yra dar jaunutis, bet jau gana gerai pralavintas.

Šis koncertas, tai buvo pirmutinis ir gana puikiai išėjo. Visi atsilankiusieji gyrė. Netikėta, kad taip gražiai sudainuotus. Visi yra patenkinti šiuo parengimu. Po koncerto d. Viskoio kvietė visus vaikus prigulėti prie choro, kurie dar nepriguli. Ragino tėvus leisti savo vaikus mokintis muzikos.

G.

BUK PATS NAMŲ SAVININKU

Augiekt Pats Nam Daržovės ir Dūk Namu Savininkas. Vienas akieris lėmė imokėjus \$60 ir po 88 mėnesių suteikia jums pradžią. Del platesniū informacijų rašykite arba kreipkitės ypatingai. METUCHEN REALTY CO. 206 Broadway, Room 311, New York, N. Y. (258-264)

ROYAL MAIL

TIESIAI Į HAMBURGĄ Dideli moderniški trijų šriubių garlaiviai

Laivas "ORDUNA" išplauks Lapkričio 29 dieną

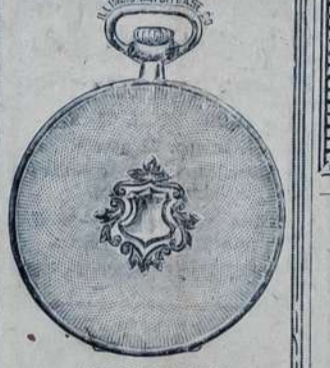
Tai bus puikiausia kelionė del to, kurie nori būti savo tėvynėj bent kelias savaites prieš Kalėdas. Visos uždarytos atskiros kajutes.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 26 Broadway, New York City arba pas vietinius agentus.

Skausmus ir gelimus nutildo PAIN-EXPELLER

Vatšadenklis užreg. S. V. Pat. Ossa DRAUGAS REIKALB

Daiktai, kurie Užlaikomi Ilgesniam Laikui

AUKSORIUS R. LIPTON

Visokie brangakmeniai, žiedai, laikrodėliai, įvairūs auksiniai ir sidabriniai daiktai ir laikrodžiai su didžiausiu pasirinkimu galima gauti pas

R. LIPTON 701 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. J. VITKUS

GYDYTOJAS CHIRURGAS 1286 Norwood Rd. CLEVELAND, OHIO.

SEVERO'S GOYUOL'S UZLAIKO SEIMYNS SVEIKATA

Astrus Skausmų ir reumatisko uzdegimo galima pasekmėjai isgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Išlikimas linimentas Geras vaistas del susimūšimo, issukomo, finimo, raumenų šlyvumo skausmų, sšnėnose ir šonuose. KAINA 30 IR 60 CENTAI. Klauskite pas apiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Automobilių ir Traktorių Mokykla

Jūs galite išmokti valdyti automobilį į 3 dienas. Bet jūs turite turėti pripratimą ir žinojimą apie automobilianus mechniazmą. Praktiškas kursas važinėjimo ir taisyimo visų hidrulyčių automobilių, kaip tai: elektros uždegimo "self starter" ir t. t. Mokiname lietuviškai ir angliškai dienomis ir vaktais. Užtikriname, kad išmokykite kiekvieną ypata. Išduodame diplomus ir pareigviname gauti "Licenses". Kadangi dabar persikraustėm į naują vietą, kuri yra didelė ir gerai įrengta, lai ir mokinimas bus daug spartesnis. Atelkite ir persitikrinkite. Instruktojai Tycheniavėlius, Kurivias ir Kilij. Adresas: 426 EAST 23rd STREET, Tarpe 1 Avenue ir Avenue A. NE WYOMING, N. Y. Ištėmykite mūsų naują antrašą.

DR. RADLOW SPECIALISTAS IVAIRIŲ VYRŲ, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ JO OBALSIŠIS: Patarnavimas kitiems, Kaip ir pats sau. Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą. Baigęs mokslus Vokietijoje. Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M., Pėnydėmis ir Utarninkais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėliandienais nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

Jeigu Jus Kenčiate Nuo biles jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neveikimo, inkstų arba puslės nesmagumo, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiose ligonbūduose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymo atsis jums tik \$10. Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama. Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iš ryto iki 1 val. po pietų. ANDREW EGAN, M. D. 168 W. 23rd ST., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

Pirmi Metai Kudikio Jo sveikatos ir kūno subudavojimas priklauso nuo maisto, kurį jis gauna per pirmutinius 12 mėnesių. Maistas kuris sudaro stiprius kaulus ir sąnarius, tur būt sveikatos ir priimtus ir lengvai suvirškintas. Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK) Privalo būti pirmiausia pagalba. Jis yra reikiamas duojamas per visus gydytojų. Prisiekiute kita pagarsinama The Borden Co., New York ir gaukite pilnus patarimus ir nurodymus kaip išvartoti lietuvių kalboj visai vaikai, taipgi puikių kūdikių knyga. Pirmi Metai Kudikio

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ (Inkstų, Puslės, Prostato ir t. t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų susirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas. MOTERYSI! VYRAI! Išegzaminavojame Dykai Žmonės, kurie serga nusilpimė ir jau neturi vilties paveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus pašalinta ir sveikata sugrąžinta. Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti Veilai. Nieko jums neklausios būti išegzaminuoti per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapit išgydytais. Visoki ištyrinėlimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulig Wassermano sistema. Taipgi yra daromi kraujo jėrkimai. Dr. ZINS 110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įkeitimu ir prieinama kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn. 1 kam. — nuo \$1,500 del \$10,000; imokėkt ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 kam. — \$1,800 iki \$10,000 6 kam. — \$3,800 iki \$18,000 3 kam. — \$2,500 iki \$13,000 8 kam. — \$4,090 iki \$20,000 5 kam. — \$3,500 iki \$15,000 20 kam. — \$11,000 iki \$80,000 Budavojame namus ir duodame morgilus ant namų. Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mūmė ir aprėpiname kelialingai. Ant pardavimo ilgų farmų su trisbomis ir gyvūliais apie New Yorka, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandens ir mūsų tautes apgyventa. Pardudame su mūsu įkeitimu ir lengvu išmokyjimu. B. ZINS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (pašai Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefonas: 3029 Stagg.

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Akys Isegzaminuojamos Per Medicinos Daktarą Ofiso Valandos:

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard. 2160 Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliu. 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla AREA 416 W. 56th Street NEW YORK CITY Jeigu jūs norite tapti geru mechniku — "soferiu", jeigu jūs norit uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipkitės į mūsų lietuvišką mokyklą. Čionai jūs galesite išimokytį pilną automobilį amato. Mes turime 8 sistemas mokimuliu automobilių mechniazmą, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokyti savo mokinius, kaip važinėti automobiliais taip ir greitai juos autaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kursus teis apie keturias savaites. Mes užtikriname soferio "laisnius" ir sukčiokme vietą. Mokykitės gerų lietuviškų mokytojų. Lietuvių mokytojas ir instruktorius.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMA, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estatė Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN. Nes aš turliu labai daug namų ant pardavimo Brooklyno mieste ir priemiesčiuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Maspeth ir Flatbush. Iš daugumos keltatas yra labai pigių, todel kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipelniti pirkinu. Taipgi kas pas mane pirks, tas bus aprūpinats kuogeriausiu ir po priežria geriausio advokato. Taipgi aš parsiudū visokias rūšies biansus, baidėrnes, grosernes, restoranus ir kriaučy dirbtuves. Kas pirks pas mane, tas SUČEDYS DAUG PINŲ.

J. GARSVA Telephone: 2320 Greenpoint.

GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Parnaudau Automobilius ir Karietas Vesseljoms, Krikštydoms ir Šlaip pasivažinejimams. 231 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

VISŲ ŽINIŲ Geriausios Williamsburg'e RUSISKOS IR TURKISKOS MAUDYNĖS 274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1337 P. Tietelham, Savininkas. MAUDYNĖS ATVIROS KIEKVIENĄ DIENĄ. UTARNINKAIS. tai specialie moterų diena. Atsilankykite persitikrinti.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš Apvaikščiojimo Rusijos Proletarinės Revoliucijos.

Pereitoj nedėlio po pietų prisi-... darbininkų pilna New Plaza svetainė. Tai buvo arti... tūkstančių žmonių. Visi lietuvi...

Pirmiausiai vakaro vedėjas, draugas Bovinas, paaiškines va-... karą tikslą perstatė kalbėt dra-... A. Bimbą. Kalbėtojas kal-... bėjo pusėtinai ilgai. Perbėgo...

Po prakalbos pakviestas Aido choras... sudainavo kelias daineles. Paskui perstatyta dainuoti...

Susilaukiame solistes puikiai išlavintu, maloniai skardu balsu. Tai d. Menkeliuotė-Januškie-... J. kaip ir anos pirmos solis-... sudainuoja pradžioj tik dvi...

Būna maža pertrauka. Renka- mos aukos padengimui lėšų ir pardavinėjami ženklėliai, ku-... išleido Amerikos Darbi-... Partija paminėjimui Ru-... Proletarinės Revoliucijos...

Po pertraukos perstatyta kal- bėti draugas V. Andriulis. Aiš- kina jis kapitalizmo galutiną... susmukimą ir pačių kapitalis-... išgyverimą. Sako, kuomet kap-... talistinė tvarka priėjo prie su-... puvimo, tai tuo pačiu kartu tve-... riasi darbinikiška tvarka Ru-... sijoje. Tas pats turės būti ir vi-... sur kitur. Drg. Andriulis kal-... bėjo trumpai, bet aiškiais pa-... vyzdžiais hūrėdė neišvengiamą...

mo slenkščio. Viso pasaulio komunistuose viešpatuoja solida- rumas, sahtaika, nežūrint, kad jie vienur-kitur nėra skaitlingi, o pasaulio buržuazijoj nėra su- tikimo. Vienos šalies kapitalis- tai pjaunasi su kitos šalies ka- pitalistais. Mes turime džiaug- tis, kad mūsų spēkos auga, vie- nijasi, o mūsų priešų — nyksta. Dar prie užbaigos Aido cho- ras sudainavo keletą dainelių ir Internacionala. Publika skirtės labai paten- kinta šiuo parėngimui.

Publika skirtės labai paten- kinta šiuo parėngimui.

Iš Central Brooklyno.

Subatoj, 4 d. lapkričio, Good- will Center svet., 110 Gold St., įvyko A.D.P. L.S., 36 kuopos su- rengtas koncertas paminėjimui 5 m. sukaiktyvų Rusijos prole- tarinės revoliucijos. Programa išpildyme dalyvavo Aido choras po vadovystė d. Veličkos, drėg Menkeliuotė-Januškie-... ir Kanklių orkestra. Aido choras puikiai sudainavo keletą daine- lių ir ant pabaigos Internacio- nala, kas publikai labai patiko. Draugė Menkeliuotė-Januškie- nė sudainavo keletą dainelių la- bai gerai. Publikai jos dainavimą labai patiko, — buvo iš- šaukta net keletą kartų.

Kanklių orkestra paskambino keletą gabalėlių, kas publikai taipgi patiko. Reikia, progra- mo išpildyme dalyvavo vien tik williamsburgiečiai. Bravo, wil- liamsburgiečiai, už tokį puikų patarnavimą centralbrooklynie- čiams. Mes ateityje pasisteng- sime jum tinkamai atsisteiti.

Buvo ir prakalba. Kalbėtojum buvo d. A. Bimbo. Jis pasakė karštą tam vakarui tinkamą prakalbą. Kalbėjo apie Rusijos proletarinę revoliuciją ir kokią svarbą ji turi darbininkų ju- dėjime. Kalbėtojas nurodė kiek daug skurdo ir aukų Rusijos draugai turi papėsti, kad palaikyti revoliucijos laimėjimus, nes visos kapitalistinės valstybės apsupė iš visų šalių deda visas pastangas, kad sugražintų kap- italistinę tvarką. Jeigu būtų va- karų Europos šalių darbininkai neateis į pagelbą, nuversdami savo kapitalistines valdžias, tai Rusijos draugai bus priversti padaryti dar daugiau nusileidi- mų ne tik kapitalistinėm valsty- bėm, bet ir savajai smulkiajai buržuazijai. Toliaus sakė, kad vakarų Europos šalių darbininkai nelauks ilgai, bet prie pir- mos progos ateis Rusijos drau- gam į pagelbą, nuversdami sa- vų šalių kapitalistines valdžias. Ant galo kvietė visus prisidėti prie revoliucinio darbininkų ju- dėjimo ir rengtis į kovą prieš savo išnaudotojus. Prakalba vi- siems patiko.

Publikos buvo veik pilna sve- tainė. Nors įžanga buvo maža, tik 35c., bet pelno visgi tiks. Šis koncertas iš visų atžvilgių gerai pavyko. Jau antras mėnuo, kaip C. brooklyniečiai pradėjo smar- kiau darbuotis ir jiems gana ge- rai sekasi. Šis nusisekęs paren- gimas dar daugiau pakels įpa- dūos drąsos ir ant toliau darbuo- tis.

Gerai, draugai, kartą pradėję nenustokime, bet pradėta darba dar su didesne energija ir pa- siryžimu vartykime pirmyn. Dir- va plati, medžiagos yra gana, tik reikia tinkamai išnaudoti. Todel visi priė darbo, o pasek- mės bus geros.

ALDLD. 24 kp. Koresp.

Iš Teatrališko Ratelio Susirinkime.

Ketverge, 2 d. lapkričio, So- kolų svet., atsibuvo Darb. Te- atraljško Ratelio susirinkimas. Šiuomi tarpu nieko naujo nėra, kad būtų galima parašyti ilgą recenziją jo tolimesnės dar- buotės.

Kaip jau brooklyniečiams yra žinoma, buvo sulosta didelis ve- kalas "Nepalaidoti Kūnai". Su- sirinkime komisija iadavė ra- portą ir paaiškėjo, jog jokio pelno neliko, bet pridėti nere-...

Tolimesnis veikimas, tai su- vajdinimas veikalo "Du Broliu". Apie šį veikala nėra reikalo daug kalbėti, girti, nes tą jau padarė korespondentai ir kiti žmonės. Veikalas už save kal- ba. Perstato lietuvių gyvenimą. Yra ir juoko.

Nutarta leisti lošti veikalus ir mažesnėse kolonijose, kaip tai: C. Brooklyne, bet kad eitų ta- sai veikimas kaipo Ratelio šaka. Skaitytą laišką nuo Newar- ko draugų, idant būtų ten su- loštas veikalas "Nepalaidoti Kū- nai". Nutarta tai padaryti. Newarkiečiai, jūs darbas lau- kia!

J. N.

Aiskumo Deleli.

Pereito ketvergo "Laisvėj", vietinės žiniose, aprašydamos Aido choro susirinkimo išpu- džius, pasakiau, kad susirinki- me kilo gana drūti susikirti- mų, apsvaistant dešimtinę, ku- rią reikės mōkėti choro vadui už jo dirgavinimą; ir su tuo reikia skaitytis, nes tos dešimtinės puldo choro įtekme draugijų ir jo rėmėjų tarpe. Nuo jų (tai yra nuo draugijų ir rėmėjų) priklauso choro egzistavimas. O kažin per kieno klaidą, ta vieta tilpo "Laisvėj" visai kito- kioj formoj, su iškraipyta min- tim, būtent, išspausdinta... "nes tos dešimtinės tiesiog puldo cho- ro įtekme, nes nuo jų priklauso choro egzistavimas". Taigi, skaitant taip, kaip išspausdinta, galit kas suprasti, kad ne tik minėtos dešimtinės puldo choro įtekme, bet taip pat, kad nuo tų dešimtinių (puldanciu) jo egzis- tavimą) kaip tik ir priklauso choro gyvavimas. Žinoma, taip sakyti tai būtų nesamone.

Kaip jau viršuj sakiau, nuo draugijų ir šiaip rėmėjų pri- klauso choro egzistavimas. O draugijos ir rėmėjai juk nepri- taria dešimtinėm. Choro Korespondentas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ALDLD. 212 kp. Sekretorius A. Lukaitis.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau darbo kur nors lietuvi- koj įstaigoj. Esu pirmos klasės kei- ky ir baltų duonų kepėjas. Taipgi moku visą restauracijos darba, kaip tai virėjo (cook) arba prie stalu lau- kėjo (water). Kam būtų reikalingas tokis darbininkas, tai kreipkitės lai- šku šiuo adresu: George Baker 272 Berry St., Brooklyn, N.Y. Tel. Greenpoint 2851

Pajieskau savo moters Emilijos Stancienės, kuri prasidaino nuo ma- neš 6 diena spalio su Povilu Gedvi- lu, išsiveždama su savim \$1000. Pa- liko sūnų 6 metų amžiaus. Ji paei- na iš Endrijavos valstiaus, Tiekienų kaime. Jos pavardė po tėvais Levy- tė, 32 metų senumo, dešinės pusės viršutiniai dantys auksiniai, šviesaus veido. Jis paeina iš Varnių parapli- us, 32 metų senumo, tamsaus veido, linksmo būdo ir kalba lietai. Čionai ju abiejų paveikslai. Kas pirmutinis pra-

Povilas Gedvila

ALDLD. 24 kp. Koresp.

Iš Teatrališko Ratelio Susirinkime.

Ketverge, 2 d. lapkričio, So- kolų svet., atsibuvo Darb. Te- atraljško Ratelio susirinkimas. Šiuomi tarpu nieko naujo nėra, kad būtų galima parašyti ilgą recenziją jo tolimesnės dar- buotės.

Kaip jau brooklyniečiams yra žinoma, buvo sulosta didelis ve- kalas "Nepalaidoti Kūnai". Su- sirinkime komisija iadavė ra- portą ir paaiškėjo, jog jokio pelno neliko, bet pridėti nere-...

Emilija Stancienė

neš man apie tą, gaus \$30 atlygin- mo. Juozas Stancius Easton, Pa. 669 Pine St.

Lyros Choro Nariams.

Maspeth, N. Y. Draugai ir draugės: — Lyros Choro praktika įvyks 8 d. lap- kričio, t. y., trečiadienyje, Lu- koševičiaus svet., 7 val. vakare. Taigi visi neužmirškite ateiti, nes tai bus pirmoji praktika, kuri turi būti skaitlingiausia. M. D.

PUIKIAUSIA LIETUVISKA KVIETKŲ KRAUTUVĖ

Šiuomi pranešu visiems Brooklyno ir aplinkinės lietuviams, jog aš už- laikau kvietkų krautuvę. Padarau gražiausius vaimykus ir bukietus del šermentų ir veselijų, varduvių ir ki- tokių reikalų už prieinamą kainą. Reikalai esant visuomet kreipkitės pas mane žemiau paduotu adresu, o būsite pilnai užgandinti. Jeigu kam neparanku ypatingai ateiti, tai galite paduoti užsakymą ir per telefona.

M. KREIVĖNIENE. 202 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tarpe No. 5th ir 6th gatvių Tel. Greenpoint 6195

Dr. Wroblewski, D. C.

180 AVENUE C, NEW YORK, N. Y. kampus 11 gatvės Specialistas Vyrų ir Moterų chroniškių ligų. Ofiso valandos nuo 10 iš ryto iki 7 val. vakare.

CAFE and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIAUSI VIESBUTI PAGAMINAME GARBZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZIEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

PARDAVIMAI

Parsiduoda restoranas geroj vietoj. Biznis išdirbtas. Atsiskaite šiuo adresu: 153 Grand St., Brooklyn, N. Y. (237-263)

Parsiduoda gresnė geroj vietoj, arti fabriky, galima padaryti gera bizni. Parduomo priežastis — savininkas važiuoja Lietuvon ant Kalėdų. Atsiskaite greit po No. 43 Franklin St., Brooklyn, N. Y. (262-263)

Parsiduoda labai nuiki buėrnė. Biznis išdirbtas per ilgus metus ir vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Parsiduoda už labai mažą kainą. Norinti pirkti kreipkitės: 219 Franklin St., Brooklyn, N. Y. (Greenpoint). (262-265)

Parsiduoda buėrnė labai geroj vietoj. Pinda tik \$20.00. Taipgi prie storo yra ir du kambariai del gyvenimo. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: 941 Grand St., Brooklyn, N. Y. (262-264)

Pasirandavoja labai geras kambarys su visais įtaisymais del vieno vyro. Kambarys yra elektra apvieštas ir su mandynėmis. Kam reika- lingas kambarys atsiskaite šiuo adresu: John Rimsa 23 Filmore Pl. tarpe Roebling ir Driggs Ave., Brooklyn, N. Y., dve- žais trepais. (262-263)

Phone Stagg 6012

W. WARREN (V. VARINSKAS) WELDING & AUTO REPAIRING 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Talsome visokių rūšių ir išdir- bysių automobilius, pripildome vi- siokius baldus, elektrinius, medil- rintis, koker dižio ir kaip išdile jis nebūtų. Darba atliekame su nauja- sios mados įtaisymais. Patalsome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra lygios, kaip iš dirbtuvs nupirka- tos. Reikalui esant visuomet kreipkitės augščiau nurodytu adresu. VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS KAINOS PUIKINAMOS.

DETROIT'O KRIAUCIUS

Darau siutus, overkutus ir futras pagal naujausią madą. Materijos geros ir didžiausiam pasirinkime. Darbas garantuotas. Kainos ne- brangios. Atsilankykite visi.

JUOZAS LAUKYS 2238 Caniff Ave. HAMTRAMCK, MICH.

LIETUVISKA AKUSERKA

Marijona Tamkienė Baigusi mokslų New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGU. Darbą atlieku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 6731.

J. BRETTSCHEIDER'S APTEIKA

Tai seniai lietuviams žinoma APTEIKA kur receptai išpildomi atydziai ir patyrušiu aptiekoriu. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ĮSTAIGA) Kepa geriausią duoną iš čystų ruginių miltų. Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipki- tės į mus. Duoną siunčiam ir į ki- tus miestus. Savininkai W. Masiulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876.

Smith's Furniture Co

Phone 4711 Market. VISŲ LIETUVIŲ ŽINIAI Didžiausia lietuviška rakan- dy (furniture) krautuvė gyvu- janti jau 9 metai sumanė pri- traukti kiekvieną lietuvių prie- toa krautuvės, parduodant ka- rus. Šėrai parsiduoda po \$50.00. Mūsų krautuvėj yra geriausios rūšies rakanđų ir už pi- gią kainą. Rakanđus pristatom visur, visai veltui. Naudokitės progą, pirksdami rakanđus ar šėrus. Del platesnių žinių kreip- kitės laiškais ar ypatingai.

SMITH'S FURNITURE CO 54 Academy St. NEWARK, N. J.

OSVALDAS KIBURIS

Užlika Pulkas. LIETUVISKA VIEŠUTI gamina geriausius užkandus, todėl kiekvienam lietuviui yra to- gi vieta užėjimui. Atsilanki- sietis į East New York, prieš met neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 558 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

TAI KLAUSIMAS, KURIS TANKAI PAS KIEKVIENĄ KYLA:

"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisin- gas, sąžiningas ir nebrangus?" I. ta klausimą atsako daktarai L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentistai 226 BROADWAY netoli Roebling St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištraukiami ir sulai- somi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama dalimis.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y. Telephone: Greenpoint 2851. Dabar įrašyti tik VIENA grafių Studija po numeru 579 GRAND STREET, Brooklyn. Tai viena iš geriausių grafių studijų reikalinga kreipkitės pas šiuo adresu: MOTIEJUS KICHAS Lietuvių Fotografas 579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Vakarų Ito. Telephone Stagg 4832.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nera Muzikos

JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET. Netoli Lorimer St. Phone Stagg 0903 1114 MANHATTAN AVE. Netoli Clay St. Phone Greenpoint 3415 BROOKLYN, N. Y.

Gali įtaisyti didelę linksmumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.

TURIME VISOKIŲ LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFUI

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANDI \$1.00 į savaitę Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę